

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXVII Kaina 25 c.

SEŠTADIENIS — SATURDAY, GRUODIS — DECEMBER 17, 1983

Nr. 249

„Aušra“ Nr. 31(71)

Rusų siautėjimas Merkinės apylinkėse

(Tęsinys)

Vėliau buvo kalbama, kad buvo toks Maskvos planas — visą Lietuvą sunaikinti, — apie kurį iš lietuvių žinojo vienas Guzevičius (Aleksandras Gudaitis-Guzevičius 1944-1945 m. buvo valstybės saugumo komisaras, dalyvavęs Kremliuje Stalino paruošto plano Lietuvą pertvarkyti svarstyme). Tai bent buvo planas, kad net toks niekšas, kaip Guzevičius, supratus to plano esmę, apalpo. Prieš mirtį vienam savo pažįstamui 1969 m. pradžioje jis šitai pasipasačiojo. Mums neatpasakojęs tas asmuo Guzevičiaus prisipažinimo, tik pasakė, kad, ką jis išgirdęs, tai buvęs baisus planas. Šitai gali būti tiesa, nes ir Suslovas yra pasakęs, kad Lietuva bus, bet lietuvių nebus!

Galbūt vietos valdžia pokario metais apie Maskvos užmačius nieko nenuvokė, kaip nenuvokia ir šiaudien, kaip iš tikrųjų Maskva žiūri į Lietuvį tautą.

Kerštas

V. Krėvei-Mickevičiui

Visi gerai žinome, kas lietuvių tautai buvo Vincas Krėve-Mickevičius, kaip jis buvo įtrauktas į Lietuvos vyriausybės sudėtį 1940 m., rusams okupavus Lietuvą. Taip pat „Lietuvos archyvuose“ skaitėme jo pasakojimą apie savo veiklą toje vyriausybėje. Žinome, kodėl jis 1944 m. pasitraukė į Vakarų.

Apie visa tai žino ir Maskva, kuri įsakė sunaikinti visa, kas yra susiję su V. Krėve-Mickevičium.

1944-1945 m. Subartonyse Krėvės tėviškės neliko nė žymės: sunaikinti trobesiai,

iškirstas nedidelis sodelis, užgriautas šulinys, sunaikintos tvortos. V. Krėvės-Mickevičiaus giminės išterioti ar išblaškyti. Sesers Sasnauskienės, gyvenusios Ilgininkų km., sūnus nušautas. Kita sesuo — Jovarauskienė iš Merkinės su vaikais dingo Sibire. Mickevičiaus (V. Krėvės tėvo antra šeima) šeima po Stalino mirties buvo grįžusi iš Sibiro, bet, negavusi leidimo Lietuvoje prisiregistruoti ar įsidarbinti, grįžo atgal Sibiran. Žodžiu, rašytojo artimieji bei tolimesni giminaičiai visi buvo atrasti, išaiškinti ir nuteroti.

Po kelių metų Maskva respublikinėje spaudoje leido paskelbti melagingų žinių apie V. Krėvę, apie jo gyvenimą JAV, apie jo „apgailėstą“ dėl emigravimo, kai šis jau buvo miręs. Lietuvių tauta beveik nieko nežinojo, kaip Maskva buvo užpykusi ir kaip pasielgė su Krėvės tėviške, su jo artimaisiais. O lietuviams jis ir toliau liko brangus. Jo raštai toliau šildė lietuvių širdis. Šių jausmų negalima atimti iš lietuvių. Tai suprantama ir Maskva. Ir su tuo turėjo skaitytis, ypač po Stalino mirties.

Po daugelio metų Raitininkų kaime buvo nusavintas namas, panašus į buvusį Subartonyse Mickevičių namą, atvežtas į Subartonį ir toje pačioje vietoje perstatytas. Jame įrengtas šioks toks V. Krėvės-Mickevičiaus muziejus. O šiame muziejuje nieko nėra susijusio su V. Krėve bei jo giminėmis. Vien išlikusios tos vietos, kur V. Krėvė gimė, augo ir atvažiuodavo paviešėti, atostogų praleisti.

(Bus daugiau)

KATALIKAI PASAULYJE

Vyks Šveicarijā

Popiežius Jonas Paulius II ateinančių metų birželio mėnesį aplankys Šveicariją. Tai bus ganytojinio pobūdžio vizitas, kuris užsitęs penkis dienas — nuo birželio 12 iki birželio 16 d. Šventasis Tėvas aplankys tris Šveicarijos kalbines sritis — vokiškąją, prancūziškąją ir itališkąją. Popiežius jau praėjusiais metais vienai dienai buvo nuvykęs į Šveicariją, bet ne su ganytojinio vizito, o aplankydamas tikėtai Ženevoje veikiančias kai kurias tarptautines organizacijas, jų tarpe Tarptautinį Darbo Biurą ir Tarptautinį Raudonąjį Kryžį.

Spaudos uždaviniai

Susitikime su Italijos katalikiškųjų savitraščių redaktoriams popiežius Jonas Paulius II pažymėjo, kad vienas svarbiausių katalikiškosios spaudos uždavinių yra ugdyti ir apsaugoti nekintančias moralines vertybes. Šis katalikiškosios spaudos etinio pobūdžio uždavinys yra ypač aktualus dabartiniais moralinio nuosmūgio laikais, pažymėjo popiežius, pridurdamas, kad katalikiškoji spauda, gindama moralines vertybes, atlieka tikrą apaštaliavimą misiją, prilygstančią kunigiškajai tarnybai ir tuo būdu savaime pateisina savo egzistenciją. Italijoje yra 188 katalikiški

savitraščiai, turintys daugiau negu pusantro milijono skaitytojų.

Belgų misijonieriai

Belgijos katalikų Bažnyčia gražiai reikiasi misijinėje veikloje. Šiuo metu pasaulyje yra keturi tikintieji penki šimtai belgų misijonierių, kurie dirba 92, ypač ūkiniai besivystančiuose, kraštuose. Dauguma belgų misijonierių — du trečdaliai dirba Afrikoje, kiti veikia Azijoje ir Lotynų Amerikoje.

Rumunai Romoje

Į rumuno kapucino vienuolio Jeremijo iš Valakijos palaimintuoju paskelbimo iškilmes Romoje, pirmą kartą po Antrojo pasaulinio karo pabaigos, iš Rumunijos į Šventąjį Miestą atvyko didesnė grupė rumunų kunigų ir tikintųjų. Po beatifikacijos iškilmių Šv. Petro bazilikoje rumunai kunigai ir pasauliečiai tikintieji bazilikoje grotose dalyvavo dieviškojo žodžio liturgijoje, kuriai vadovavo apaštalinis nuncijus nepaprastai reikalavim arkiavyskupas Poggi.

Žodis ukrainiečiams

Rugpjūčio 28 d. Jonas Paulius II, kreipdamasis į maldininkų minią, atskirai pasveikino ukrainiečių jaunimo grupę, kurią sudarė apie

Britų spauda džiaugiasi pamatiusi Valijos princą Williamą, kuris ketvirtadienį buvo 18 mėnesių amžiaus. Nuotraukoje Britanijos sosto įpėdinis princas Carlis, jo žmona princesė Diana ir mažasis princas Williamas.

Pasaulyje auga savižudžių jėgos

Washingtonas. — JAV vyriausybė sustiprino Baltųjų Rūmų apsaugą. Prie vartų pastatytos kliūtys, kad automobiliai ar sunkvežimiai negalėtų įsibrauti į prezidentūros sodą. Įstatytos net priešlėktuvinės raketų baterijos. Keleiviniams lėktuvams netoli esančiame aerouoste pakartotinai pabrėžta nesikristi virš Baltųjų Rūmų. Bijoma teroristinių puolimų.

Spauda rašo apie savižudžių musulmonų pavojų. Atentatų prieš Amerikos ir Prancūzijos taikinius Libane, Kuvaite parodė, kad nuo žūti pasirengusio teroristo sunku apsaugoti. Daug nuostolių Amerikos karo laivynas turėjo II Pasaulinio karo metu nuo savižudžių japonų lakūnų, kurie su bombų pilniais lėktuvais lekdavo tiesiai į laivus ir juos nuskandindavo ar sunkiai sužalodavo, patys žūdami. Tačiau ne japonai išrado tokius kovotojus. Jau 1090 m. dabartiniame Irane Hasan ibn al Sabbah pagrobė Alamo pilį netoli Kaspijos jūros. Čia jis įkūrė savo kariuomenę iš fanatikų, vadinamą „assassinų“. Šis žodis kilęs iš narkotikų augalo ir jo lapus rūkančių vyrų — „hashishi“. Apsvaigę, haliucinacijų įtakoję, musulmonai melai puldavo kad ir daug stipresnį priešą, siekdami kankinio vainiko ir tiesaus kelio į pranašo garantuotą rojų. Tokie savižudžiai pasizymėjo Kryžiaus karuose prieš

200 jaunų ukrainiečių, jubiliejinių atpirkimo metų proga atvykusių į Romą. Ukrainiečių jaunimui Šv. Tėvas taip kalbėjo: „Su meile ir nuoširdžiu dėkingumu sveikinu jus. Dėkoju, kad atvykote į Romą išreikšti pagarbą apaštalui Šv. Petriui. Iš visos širdies linkiu jums, kad Švenčiausios Mergelės Marijos globojami dar tvirtiau ir su dar gilesniu įsitikinimu liudytumėte savo krikščioniškąjį tikėjimą. Iš širdies laiminu jus, jūsų artimuosius ir visą Ukrainos katalikų bendruomenę“.

krikščionybės riterius. Panašūs teroristai kovojo prieš JAV jėgas Filipinuose ar prieš britus Sudane. Skirtumas tas, kad praeityje tie savižudžiai kovodavo peiliais, kardais ar šautuvais. Dabar jie vairuoja sprogmenų pilnus modernius sunkvežimius. Žūti jie žūva, kaip ir anksčiau, skirtumas tas, kad kartu su jais nužudomi ir šimtai jų nekenčiamų priešų.

FBI direktorius William Webster trečiadienį paskelbė, kad jo įstaigai pavyko sutrukdyti teroristų planus pulti Amerikoje svarbų valstybinį pastatą. Jis atsisakė pranešti smulkmenas, tačiau sustiprinimais, panašūs į Baltųjų Rūmų apylinkėje įrengtas užtvanas, buvo įrengti New York'e prie JAV atstovybės rūmų ir Washington'e prie Valstybės departamento pastato.

Nauji teismai Rygoje ir Taline

Stokholmas. — Ok. Latvijos išeivių žiniomis, Rygoje baigiasi dviejų kultūrinių teismas. Gunars Astra teistas už knygą iš užsienio turėjimą ir jų platinimą. Astra platinęs Kalifornijoje gyvenančio autoriaus knygą „Piecas dienas“ (Penkių dienos), kur aprašomas turistų apsilankymas okupuotoje Latvijoje ir jo pergyvenimai.

Gunars Astra trečiadienį nuteistas nepaprastai sunkia bausme: septyneriais metais kalėjimo ir penkeriais ištėrimo. Poetas Gunars Freimaniš, teistas už savo poezijos skaitymą uždaruose būreliuose, gavo mažesnę bausmę.

Teisėjas priminęs, kad bausmė skiriama nemaža todėl, kad dabar gyvename įtemptoje tarptautinėje padėtyje.

Estijoje irgi rengiamas teismo procesas prieš tris Talino gyventojus, kurie reikalavo įtraukti tris Baltijos valstybes į Skandinavijos šalių siūlomą laisvą nuo

TRUMPAI IŠ VISUR

— Amerikiečių televizijos korespondentų automobilį Beirute apšaudė JAV mariniai, nes Beiruto taksivairuotojas įvažiavo į marinių rajoną klaidingu keliu ir ignoravo sargybos įsakymą sustoti. Vienas reporteris ir šoferis lengvai sužeisti.

— Peru kalėjimo kaliniai, pagrobę kelias moteris vienuolės, bandė pabėgti iš kalėjimo. Policija kalinius apšaudė, žuvo 8 kaliniai ir viena amerikietė vienuolė.

— Sekmadienį Japonijoje vyks parlamento rinkimai. Manoma, kad vėl laimės demokratai liberalai.

— Filipinuose prieš prezidentą Marcos demonstravo 2,000 vaikų. Jiems vadovavo nušauto opozicijos vado Akvino 12 metų dukterė.

— Lenkijoje įvyko kelios demonstracijos. Wrocław mieste milicija naudojo ašarines dujas. Lech Walesa pareiškė, kad lenkų valdžia elgiasi, kaip 19 šimtmečio kapitalistai, gindami savo monopolius.

— V. Vokietijos kancleris Helmut Kohl, kuris rugpjūčio mėn. atidėjo savo kelionę į Izraelį, vyks ten sausio 24 d. ir viešės iki sausio 29 d.

— Jungtinių Tautų Saugumo Taryba dar šešiais mėnesiais pratęsė JT taikos kariuomenės Kipro saloje nepritarimą JT kariuomenės laikymui saloje.

— Filipinuose musulmonai sukilėliai puolė karinį patrulį, nušovė 8 kareivius ir du civilius.

— Prancūzijos prezidentas Mitterrand viešį Jugoslavijoje, kur bus tris dienas.

— Naujoji Argentinos vyriausybė paskyrė nepolitinių generolų Julio Fernandez Torres kariuomenės štabo viršininku. Planuojama atleisti daug aukštų karininkų į pensiją.

— Kanados premjeras Trudeau ketvirtadienį lankėsi Baltuosiuose Rūmuose. Jis ragina pasaulio branduolinių valstybes organizuoti „viršūnių“ konferenciją.

Padėtis Libane

Beirutas. — JAV karo laivai apšaudė artilerijos pabūklais druzų milicijos pozicijas, iš kurių buvo apšaudomi mariniai. Atakų susilaukė ir kitų tarptautinės taikos kariuomenės nariai. Beirute nušauti du prancūzai, trys sužeisti. Raketos sužalojo pastatą prie britų kariuomenės štabo pietiniame Beirute.

Iš druzų valdomų kalnų Izraelio šarvuočiai išlėdė ten apsuptus krikščionių milicijos kareivius — 2,500 vyrų. Izraelio kariuomenė išlėdė ir Raudonojo Kryžiaus autobusus su 500 krikščionių civilių. Krikščionys buvo nuvežti į Sidoną, iš kur laivais keliaus į krikščionių apgyventas apylinkes Libane.

Graikija paskelbė, kad jos laivai pradės išvežti iš Tripolio Arafato kareivius ateinančių pirmadienį. Graikija gavusi garantijų, kad laivų niekas nepuls.

branduolinių ginklų zona. Suomų spauda skelbia, kad vienas sovietų generolas yra pareiškęs, jog būtų galima svarstyti Baltijos apygardos įjungimą į laisvąją zoną.

Kaip OSI dirba su KGB agentais

Washingtonas. — Žurnalistas Warren Rogers, kaip paskelbė „Washington Times“ savo gruodžio 1 d. numery, atkreipia dėmesį, kaip KGB klaidina OSI istaigą vadinamoje karo nusikaltėlių bylose. W. Rogers skelbia, kad KGB savo sufabrikuotomis informacijomis ir dirbtiniais dokumentais nori sužlugdyti antikomunistinius emigrantus iš Rytų Europos. Pvz., KGB apkaltino ir jų kalintą ukrainiečių disidentą Valentyną Moroz bei ukrainiečių emigrantą George Shimko (dabar Kanados parlamento narį), kad jie buvo karo kriminalistais, nors tuo metu, kai jie kaltinami padarę tuos kriminalinius nusikaltimus, vienas teturėjo 11, kitas tik 8 metus amžiaus.

Kongresmenas Annunzio kreipėsi į JAV generalinio prokuroro istaigą, kurios vardas St. S. Trott, generalinio prokuroro asistentas kriminalinėje srityje, atsianti paaiškinti, kad Teisingumo departamentas vykdas kongreso jam pavestą darbą ir kad sovietinių įstaigų dokumentai esą priimami kritiškai. Taip pat pažymi, kad jų darbas jokiu būdu neredo pritarimo Sovietų politikai ir jų elgesiui Rytų Europoje ar kitur.

Vilniaus „Tiesoje“ gruodžio 2 d. apie karo nusikaltėlius rašo tų klausimų specialistas Vytautas Žeimantas. Jis klausia, kodėl JAV teismas išteisino Juozą Kungį?

Autorius rašo: „Į Vilnių dėl šios bylos atvyko grupė amerikiečių teisininkų. Kalitinimui atstovavo JAV teisingumo ministerijos

JAV kariuomenė išvyko iš Grenados

St. George's. — Gruodžio 15 iš Grenados salos išvažiavo paskutiniai JAV karo daliniai, vadovaujami 48 m. generolo Jack Farris. Saloje puolimo dieną, spalio 25, buvo 4,647 JAV kareiviai. Tas skaičius spalio 31 d. pakilo iki 7,355. Dabar Grenadoje pasilikę 300 amerikiečių. Iš jų 150 yra karinės policijos nariai su džypais ir šešiais helikopteriais. Kiti 150 vyrų ir moterų tvarkys tiekiamą, prižiūrus sveikatą, padės kitų tautų policijos daliniams iš Jamaikos ir kitų Karibų jūros salų.

Išvykdamas iš Grenados gen. Farris pakartojo, kad šioje Grenados akcijoje 18 JAV kareivių žuvo ir 115 buvo sužeisti. Dar 36 buvo sužeisti įvairiose avarijose. Be to, kovose žuvo 45 Grenados civiliai ir 26 Kubos piliečiai.

Libano reformos

Ženeva. — Libano politinių vadų derybose sudaryta darbo komisija paskelbė, jog susitarta dėl konstitucijos reformos. Komisija siūlys iš naujo šaukiamam vadų suvažiavimui palikti Libano prezidentūrą krikščionims maronitams. Premjeru liktų, kaip iki šiol, musulmonas. Parlamento narių pusė būtų krikščionys, pusė — musulmonai. Anksčiau būdavo 54 krikščionys ir 45 musulmonai. Siūloma įvesti viceprezidento vietą. Ją užimtų musulmonas.

specialiųjų tyrimų skyriaus darbuotojai Dž. Linčas ir Dž. Tanevas, gynybai — Juozo Kungio advokatas I. Berzinis.

Lietuvos TSR prokuratūroje amerikiečiai teisininkai — kaltintojai ir gynėjas — beveik per dešimt dienų apklausinėjo daug liudytojų, 1941 metais buvusių šalia Juozo Kungio. Amerikiečiai išsivežė namo ne tik apklausų protokolus, bet ir visų paklausų vaizdo ir garso įrašus, kuriuos videomagnetonu padarė JAV teisingumo ministerijos specialiųjų tyrimų skyriaus operatorius T. Fiuzis.

Taigi dabar, atrodytų, faktų pakanka.

Tačiau reikalai pakrypo visai kita linkme. Iš Niuarco miesto (Niu Džersio valstija) atėjo žinia, kad apygardos teismas išteisino Juozą Kungį. Kodėl taip atsitiko? Gal amerikiečių teisininkams Vilniuje nepavyko gauti konkrečių Juozą Kungį kaltinančių įrodymų?

„Tiesa“ kreipėsi į Lietuvos TSR prokuratūrą, prašydama leidimo susipažinti su apklausos, kurią vykdė amerikiečių teisininkai, stenograma. Ir štai ji mano rankose. Nors tai tik popierius, tačiau sveria nemažai. Amerikiečių teisininkai kruopščiai, sakyčiau, net pedantiškai apklausinėjo kiekvieną liudytoją. Paskaičiavau: kiekvienas jų turėjo atsakyti į 200-400 klausimų“.

Autorius nurodo, kaip JAV teisingumo ministerijos specialiųjų tyrimų skyriaus darbuotojas Joseph F. Lynch apklausinėjo kėdainietį Juozą Kriūną. Tas, pripažįsta autorius, tarybinio teismo jau buvo baustas.

Toliau Amerikos teisininkams rūpėjo nustatyti, kad New Jersey gyvenantis kaltinamas žmogus yra tas pats asmuo, apie kurį KGB suvežti ludininkai pasakoja. OSI darbuotojas Dž. Tenev apklausinėjo kėdainišką moterį Juzę R. Ji pareiškė jau du kartus buvusi Amerikoje ir mačiusi kaltinamą asmenį. Ji patvirtino, kad tai tas pats asmuo, kurį ji pažinusi 1941 m. Kėdainiuose.

Straiptis autorius rašo: „JAV teisininkai grįžo namo su svarių bagažu. Niuarco teisme kažkodėl visa tai nuskambėjo be rezultato“.

Straiptisn baigiamas autorius apgailestavimu, kad Washingtono valdžia bando ginti karinius nusikaltėlius, vilkina prieš juos iškeltas bylas, juos globoja.

Įdomu, kad autorius dvi netoli Kėdainių esančias kapinaites skiria pagal ten palaidotus žmones. Vienos „ženklina tarybinų aktyvistų kapus“, o kitos — „tarybinų žmonių kapus“.

KALENDORIUS

Gruodžio 17 d.: Lozorius, Viviana, Montigaila, Laila.
Gruodžio 18 d.: Bazilijonas, Sofija, Girdvilas, Eivilė.
Gruodžio 19 d.: Gregorijus, Faustina, Gerdvilis, Rimantė.
Gruodžio 20 d.: Julius, Atala, Sigita, Grožvilė.

Saulė teka 7:11, leidžiasi 4:21.

ORAS

Debesuota, su pragiedriais, temperatūra dieną 25 l., naktį 15 l.

REDAGUOJA Jonas Žadeikis. Informacinę medžiagą ir nuotraukas siųsti: 4048 W. 91st Pl., Oak Lawn, IL 60453. Tel. 312-424-4150.

POPIETĖ SU DAMUŠIAIS ATEITININKŲ NAMUOSE

Lietus tirpdė taip seniai iškritusi sniegą, bet lietaus nepabūgo mašina po mašinos, kurios viena po kitos suko pro vincentijon seminariją ir lauko keliu važiuoja į Ateitininkų namus. Sekmadienis, gruodžio 11. Vaziuojame popietei su Damušiais, kurią ruošia Ateitininkų namų fondo taryba.

Gausiai susirinkusius svečius rengimo komiteto vardu pasveikina Juozas Baužys ir primena, kad susirinkom švenči dr. Adolfo Damušio 75 m. amžiaus sukakties, 60 metų nuo jo įstojimo į MAS, o taip pat susirinkom ir pasveikinti naujakurius Jadvygą ir Adolfą Damušius, kurie persikėlė iš Detroito pas mus į Chicago. Kviečia programą praversti inž. Mečį Šilkaitį, Ateitininkų namų tarybos pirmininką.

Susikaupę klausome maldos, kurią parašė kun. dr. Viktoras Rimšelis. Inž. Pilypas Narutis taria pagrindinį popietės žodį, kuris turi temą "Asmuo ir tauta" ir liečia dr. Adolfo Damušio gyvenimą ir darbą. Prisimena džiaugsmo ir pasisekimo valandas, o taip pat ir klūtis. Štai uždraudus MAS, jaunas studentas uždaromas į kalėjimą, tremiamas į kaimą. Pirmasis bolševikų užėjimas — visa tauta pavojuje. Vėlinės 1940 metais. Susirinkusi trisdešimties tūkstančių minia Kauno kapinėse gieda giesmes ir tautines dainas. Rezistencija prieš okupantą vis didėja. Sukilimas ir laikinoji Lietuvos vyriausybė, kurioje jubiliatui tenka pramonės ministerio pareigos. Iš Lietuvos išvažiuoja ne savo noru — vokiečiai jį ir kitus veikia pasiaimi ir savo kalėjimą. Pokario metai Vokietijoje ir naujoji pradžia JAV. Didžioji mintis įkurti "Dainavos" stovyklavietę — atplėsti jaunimą iš miestų ir lietuvišką aplinką. Damušis duoda impulsą ir eina kartu. Narutis tame mato ryškų pavyzdį asmens, kuris atsirėmęs į savo tautą.

Toliau visa virtinė sveikinimų. Pirmasis — Ateitininkų Federacijos vado Juozo Laučkos (jį skaito duklė Pranutė Domanskienė). Laiške jautriai prisimenama ateitininkų sąjūdyje užsimezgusi draugystė. Jadvyga Damušienė pakaitė 1932 m. Juozo Laučkos laišką Adolfui Damušiiui iš Amerikos — buvo labai įdomi ir laiško atradimo istorija. Dr. Petras Kisielius sveikino Ateitininkų federacijos vardu, dr. Arūnas Liulevičius — Chicago sendraugių ateitininkų skyriaus, dr. Kazys Ambrozaitis — "Gajos" korporacijos vardu ir JAV LB tarybos vardu, Alicia Rūgytė — "Giedros" korporacijos vardu, Edmundas Saliklis — Chicago SAS draugovės vardu, Rasa Šoliūnaitė MAS vardu perskaitė nuotaikingą eliuotą sveikinimą. Rašytojas Česlovas Grincevičius sveikino LFB vardu, prof. Mečys Mackevičius — Laikinosios Lietuvos vyriausybės buvusį bendradarbių vardu, adv. dr. Saulius Kuprys — ALRKF vardu, Bronius Polikaitis — Dainavos stovyklavietės tarybos vardu, Aldona Grincevičienė — "Satrijos" meno draugijos vardu, Stasys Jokubauskas — PLB valdybos vardu. Nuotaikingą sveikinimą šeimos narių vardu perdavė sūnus dr. Vytenis Damušis. Buvo dar ir daug

sveikinimų raštu. Po šios sveikinimų virtinės inž. Mečys Šilkaitis įteikė prisiminimų gražų albumą su visų popietės dalyvių parašais. Albumas — tai Jono ir Natalijos Vaznelių ir Danutės Varneckienės (taip meniskai įrašiusios adresą) dovana. Popietės pravedėjas kviečia dr. Adolfą Damušį tarti žodį. Sukaktuvininkas prisimena, kai Dovydaičiui sukako 56 metai, ir kaip jis tada manęs, kad Dovydaičis labai senas. Dabar, gi jis pats guodžiasi, kad metams bėgant jis reliatyviai jaunėja — štai mieli bičiuliai sukilimo metu buvo 20 metų, tai tada buvo kur kas jaunesni už jį, negu dabar. Žvelgdamas į praeitį, mato tautos ver-

Prof. Adolfo Damušis kalba Kristaus Karaliaus minėjime Detroito.

Nuotr. J. Urbono

žimąsi į savarankiškumą. Šie dešimtmečiai Lietuvoje tai dabartinė šventųjų epocha. Ypač klausytojams buvo malonu išgirsti prisiminimų vinjetas: "Gamtos Draugo" ekskursija Nemunu, siaubingą smurto pergyvenimą Vokietijoje (čia keiksmas "lietuvis šuo" tiesiog paverčiamas komplimentu). Popietė baigiama visų dalyvių sugiedotu Ateitininkų himnu.

Kėdėmis nešini pereiname į Ateitininkų namų apatinę salę, kur laukia gražiai papuošti stalai. Stalus puošė ir suneštini bufetą paruošė daugelis ponų ir panelių, kurioms išvardinti reiktų daug popieriaus. Visos tai darė su dideliu malonumu, norėdamos parodyti dėkingumą "Dainavos" įkūrėjams ir ilgamečiams jaunimo stovyklos ir apskritai ateitininkų darbuotojams Adolfui ir Jadvygai Damušiams. Dar ilgainiui buvo dalinamasi popietės įspūdžiais prie vaišių stalo. Popietė praėjo pakilioje nuotaikoje. Jos rengimo komitetą sudarė Juozas Baužys, Elena Razmienė ir Mečys Šilkaitis. Jiems ir visam būriui kruopščių talkininkų priklausoma popietės dalyvių padėka.

J. K.

ZIEMOS KURSAI NERINGOJE

Slidinėjimo ir žiemos kursų savaitė vyks nuo gruodžio 26 d. iki sausio 1 d. Neringos stovykloje, Vermonte. Kursų tema: "Susipažinimas su Lietuvos pogrindžio spauda".

Visi studentai bei akademiškai ateitininkai kviečiami dalyvauti. Dalyvių skaičius ribotas. Informacijoms kreiptis pas Edį Razmą, 421 So. 2nd St., Rockford, IL 61108. Tel. (815) - 964-2318.

Partizano Daumanto kuopos nariai su globėjais ir vadovais.

Nuotr. A. Gilvydyčio

KRISTAUS VALDOVO ŠVENTĖ DETROITE

Lapkričio 20 d., žengiant į tik per Kalvarijos kalną. To Dievo Apvaizdos parapijos liau dr. Damušis pabrėžė, kad dabar, kai nesipriešinimas bažnyčiai, galėjai pastebėti, blogiui virsta mada, reikia tvirtų asmenybių, siekiančių kurti Dievo Karalystę pasaulyje. Jis suminėjo visą eilę tokių asmenybių dabartinėje Lietuvoje. Baigė primindamas, kad šis herojiškas šventumas sklinda į pasaulio viešumą ir tai yra Kristaus laimėjimas ir šviesi viltis Lietuvos prisikėlimui.

Klebonas kun. V. Kriščiūnevičius savo pamokslė Kristų apibūdino kaip nuolatinį pralaimėtoją. Jo žemiškame gyvenime, bet šiandien Jį garbina milijonai krikščionių, kaip Kristų Valdovą. Atsidūreme prieš klausimą — ar laimėjimas yra viskas? Laimėjimas, žvelgiant pasaulio akimis...

Po Mišių ir pertraukos, Kristaus Valdovo minėjimas vyko parapijos svetainėje; jį organizavo Detroito ateitininkai. Įžanginį žodį tarė prof. J. Pikūnas, pagrindinei minėjimo daliai kviesdamas dr. A. Damušį, dabar jau svečias iš Chicago. Dr. Damušio paskaita Kristaus Valdovo tema išskėlė tiek gilių minčių, kad kiekviena iš jų verta plunksnos. Linkėčiau, kad ji išstieptų kur nors būtų atspausdinta. Jo žodžiais, Kristaus asmenyje tiek pilnatvės, tiek šviesos, jog negalima aprėpti. Mes gyvename laiko tarpe, kuris eina nuo Dievo Avinėlio ligi Dievo Karalystės. Esame Bažnyčia vystymosi procese. Jis — pasaulio vystymosi Valdovas. Kristus mus moko, kad Taboro kalnas pasiekiamas

nuo kalvarijos kalnų. To Dievo Apvaizdos parapijos liau dr. Damušis pabrėžė, kad dabar, kai nesipriešinimas bažnyčiai, galėjai pastebėti, blogiui virsta mada, reikia tvirtų asmenybių, siekiančių kurti Dievo Karalystę pasaulyje. Jis suminėjo visą eilę tokių asmenybių dabartinėje Lietuvoje. Baigė primindamas, kad šis herojiškas šventumas sklinda į pasaulio viešumą ir tai yra Kristaus laimėjimas ir šviesi viltis Lietuvos prisikėlimui.

Danutė Jankienė deklamuavo lietuvių poetų rinkinius posmus, tinkančius šios šventės minčiai.

Aldona Milmantienė

Danutė Jankienė skaito eilėrašius Detroito ateitininkų suroštamame Kristaus Karaliaus šventės minėjime.

Nuotr. J. Urbono

MOKSLEIVIŲ DĖMESIUI

Jau laikas pradėti ruošti žiemos kursus, kurie vyks nuo pirmadienio, gruodžio 26 d., iki sekmadienio, sausio 1 d., Dainavoje. Kviečiami dalyvauti visi vyresni moksleiviai (nuo III-tųjų metų gimnazistų iki II-ųjų metų studentų). Registracijos anketos jau išsiųstos kuopoms. Jei kas jau dar negavo ir domėtis važiuoti, prašau telefonuoti Daivai Barškėtytei (312 - 476-1974). Užsiregistruoti iki gruodžio 20 dienos pas Edį Sulaitį, 1911 So. 49th Court, Cicero, IL 60650. Tel. 312 - 656-1357.

Norintys keliauti traukiniu iš Chicago į Dainavą, prašomi apie tai pranešti Daivai Barškėtytei aukščiau minėtu telefonu.

Traukinys išvažiuos iš Chicago Union Station pirmadienį, gruodžio 26 d., 9:05 val. Visi traukiniu vykstantieji stotyje renkami 8:30 val. Pirmenama, kad visi kursantai privalo atsivežti: miegamąjį, pilną ateitininkų uniformą, šiltus ir patogius drabužius, botus, puošnią aprangą Naujųjų Metų sutikimui, sasiuvinį užrašams ir piestuką, pačiūžas.

Visos kuopos privalo atsivežti savo vėliavą, kotą ir stovą; kuopos veiklos pranešimą, narių mokesčių ir narių sąrašą, o taip pat ir po keletą šiaudinių eglutėlių papuošti.

STUDENTŲ SUSIKAUPIMO VAKARAS

Chicago studentų ateitininkų draugovė maloniai kviečia visus studentus į draugovės ruošiamą susikaupimo vakarą, penktadienį, gruodžio 23 d. Ateitininkų namuose, Lemonte. Vakarą programa prasidės 7 v. v. Šis vakaras bus puiki proga pasiruošti Kristaus gimimo šventei ir galimybės pasvarstyti religines ir filosofines mintis šeimyniškai ir draugiškoje aplinkoje. Iki malonaus pasimatymo gruodžio 23 d.

Draugovės valdyba

PASIBAIGĖ RINKIMAI

Ateitininkų Federacijos vado ir tarybos rinkimai pasibaigė.

Ateitininkų federacijos vado išrinktas dr. Kazys Penkus. Federacijos tarybos narių rinkimų duomenys bus paskelbti ateinančio šeštadienio "Is Ateitininku Gyvenimo" laidoje.

NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS

Ateitininkų namuose Lemonte ruošiamas Naujųjų Metų sutikimas. Apie dalyvavimą pranešti vakarais dr. A. Juozevičienėi tel. 312-499-2447 arba dr. D. Saliklytei tel. 312-737-1258.

PARTIZANO DAUMANTO KUOPOS EGLUTĖ

Gruodžio 4 d., ateitininkų namuose įvyko Partizano Daumanto jaunųjų — jaunučių kuopos Eglutė.

Tėveliams ir svečiams susėdus prie gražiai papuoštų stalų, tėvų komiteto pirmininkė Raminta Marchertienė pasveikino ir išvardino svečius. Svečių tarpe buvo kun. Antanas Saulaitis, seneliai iš Šventos Vilos su palydovėmis seselėmis Gabrielė ir sesele Janina, o taip pat ir buvęs jaunučių ateitininkų kuopos vadovas Vilijus Dundzila. Taip pat buvo išvardintos kuopos globėjos, tėvų komitetas ir vadovai.

Kuopos globėjos Laima Šalčiūnienė ir V. Damušienė paruošė gražią kalėdinę programą. Choras giedojo giesmes, pritariant orkestrui, kurį sudarė: P. Vasiliauskas, E. Jutzi, G. Gilvydytė, L. Lirgamerytė, A. Norkutė, V. Vygantaitė, I. Šalčiūtė. Taip pat buvo suvaidintas trumpas vaidinimėlis "Pakeičia", parašytas Nijolės Jankutės. Vaidintojai: A. Zvinakytė, P. Salčius, P. Kuršak, A. Pauliukonis ir D. Marchertas. Programos pranešėja — Audra Mockaitytė.

Po programos visi buvo pavaišinti mamųčių suneštais skaniais valgiais. Nuotaika buvo gera, šventiška. Gaila, kad Kalėdų senelis nepasirodė, bet jis tikriausiai aplankys visus per Kalėdas.

V. M.

PAREIŲ PASIKEITIMO POSĖDIS

Ateitininkų Federacijos vado pareigų perdavimo posėdis ir buvusio bei naujai išrinktos Tarybos posėdis įvyks pirmadienį, gruodžio 26 d., Ateitininkų namuose, Lemonte. Posėdis bus pradėtas 12 val. vidurdienyje šv. Mišiomis.

Dievo įsakymai mums! Nestelbikime todėl savy sąžinėms balso, atsidėję klausykime jojo. Tada kiekvienas mūsų noras, kiekvienas nuadirbtas darbas, kad ir kitų nepastebėtas, spindės mums iš Mozės ragais ir suteiks mums brangiausią turtą — ramią, tyrą sąžinę, o žmonijai brangų indėlį — ištikimą savo pareigoms žmogų.

G. Petkevičaitė

DR. ARVYDAS J. DAILIDĖ
DANTŲ GYDYTOJAS
2555 W. Lincoln Hwy. (Hwy. 30)
Olympia Fields, Ill.
Tel. 748-0033
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

DR. LINAS A. SIDRYS
AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Prima trečiad. nuo 2 iki 5 v.v.
Ketvirtad. nuo 10 v.r. iki 6 v.v.
Sustatimui skambinti 436-5566

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS — 161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates \$50.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$50.00 Foreign countries \$50.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesčių, atzymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$50.00	\$30.00
Kanadoje (U. S. A. dol.)	\$50.00	\$30.00
Užsienyje	\$50.00	\$30.00
Kitur — Amerikoje	\$50.00	\$30.00
Savaitinis (šeštad. pried.)	\$30.00	\$19.00

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 — 4:00.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

DR. ROMUALDAS POVILAITIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokai į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. KENNETH J. YERKES
DANTŲ GYDYTOJAS
Pensilvanijos nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Chicago, Illinois 60629
Tel. 925-8288
Valandos pagal susitarimą

Dr. Peter T. Brazio ofisa perėmė
DR. VIJAY BAJAJ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2434 West 71st Street
Tel. HE 4-5849
Val. pirm. ir penkt. 12-5; antr. ir ketv. 12-6:30; šešt. tik susitarus.

DR. EDMUNDAS VIŽINAS
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004
Prima ligonius pagal susitarimą

DR. JONAS MAŽEIKA
DANTŲ GYDYTOJAS
4600 W. 103 St. Oak Lawn
Tel. 423-8380
Valandos pagal susitarimą.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 1-4 ir 7-9 antr., ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-6-8 antr. 12-0; penkt. 10-12. 1-0

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINIŲ LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. VILIUS MIKAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Family Medical Clinic
217 East 127 St., Lemont, Ill.
1 mylia į vakarus nuo Ateitininkų namų
Tel. 257-2265
Val. pagal susitarimą.

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Namų 594-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Tel. Rėliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvius gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

Dr. Juozas Meškauskas ofisa perėmė
T. RAMA, M.D.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 West 71st Street
(71-moje ir Campbell Ave. kampas)
Tel. 434-1818 ir 476-3344
Res. 852-0889
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3 iki 7 v.p.p. Tik susitarus

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą — Pirm., antr., treč., ketv. ir šeštad.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 vak.
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Tel. ofiso ir buto: Olympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave. Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.
Išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Pirm., antr., ketv. ir penkt. valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val.: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p.
Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽLIORBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-6; šeštadieniais pagal susitarimą

LIETUVIŠKOMIS TRADICIJOMIS

Randame daug pranešimų, kad tai viena, tai kita lietuvių organizacija rengia kalėdinius pobūvius — kūčių vakarėnes. Tai lietuviškų tradicijų pratimas, kai šeimos nariai stengdavosi susitikti ir pabūti kartu bent Kūčių dieną. Buvo ir taip, kad vienam šeimos nariui dėl nuotolių ar kitų priežasčių negalint dalyvauti bendrose šeimos kūčiose, būdavo paliekama tuščia kėdė, kurioje įsėdavo kiti šeimos nariai, kad ir čia nesantys dalyvauja, kad bent savo širdimi yra kartu su visa šeima. Taip buvo senovėje, kai vienas narys būdavo toli Rusijos gilumoje — ištremtas, kariuomenėje, darbe. Taip pat būdavo, kai kuris šeimos narys būdavo išvykęs į Ameriką ar kitus svetimus kraštus.

Kūčios buvo lietuvių šeimos šventė. Dabar šeimos yra taip išsklaidytos, kad neužtektų tuščių kėdžių kūčių vakarienei šeimai kartu valgiams. Nei išėjimo, nei pavergtoji Lietuvoje tokių tuščių kėdžių nebūtų kam dėti, nes daugelio jau niekada negalėtų užpildyti šeimos nariai, kurių gyvybės priešais sunaikino Sibiro taigose. Negalėtų užpildyti kėdžių nė tie šeimos nariai, kurie yra išsiklaidę pasaulio pakraščiuose — nuo Amerikos iki Australijos ar kitur. Jau ir susidarau naujos tradicijos. Jos primena tas šeimų šventes, kurias išgyveno su džiaugsmu, kartais su liūdesiu mūsų senoliai ar mūsų tėvai.

Šią tradiciją tęsia organizacijos. Jos savo lietuviškumą, savo tautinį vieningumą, bendrais siekimais sudaro turtum vieną šeimą, kuri išgyvena džiaugsmą ir liūdesį, dalijasi laimėjimais ir pralaimėjimais, ateties vilnimis ir dabarties rūpesčiais. Ir tokios šeimyniškos šventės — kūčių pobūviai organizacijose, tokios kūčių vakarienos atnaujina lietuvišką gyvenimą išėjimoje, jos papildoma, ko negalima pasiekti savo siauroje šeimoje, kai ta šeima didelių nuotolių yra padalinta ir dar pridengta geležine uždanga.

Kūčių vakaras yra išvakarės Kristaus gimimo, kurį paminime Kalėdų šventėje. Kūčios yra šeimyninės meilės prasmės simbolis, kuris lietuviškas šeimas suglaudina stipraus ryšio pasireiškimu. Tai buvo ir tebėra gilioji kūčių vakarienos prasmė, kurios negalima išleisti iš akių, net dabar darant kūčių organizacijose. Lietuvių raiša ne tik organizacijos bendri siekimai, bet ir tas lietuviškumas, kuris sruvena gyslose, mintyse ir širdyje, lyg kraujas, palaikąs tautinę gyvybę. Tai reikia prisiminti kiekvienam kalėdiniam pobūvyje, kai valgomos kūčių vakarienei prie bendro stalo, kai dalinamasi plotkele, primenančia Kalėdų — Kristaus gimimo šventės prasmę.

Į kūčių vakariene, surengta bet kurios organizacijos, neįmanoma pykstant. Einama į pobūvį tik tos organizacijos, kuri gerbiama, su kurios tikslais sutinkama, kurios nariai laikomi broliais ir seserimis. Organizacija yra kolektyvinis vienetas, kuris gali patikti ar nepatikti, bet kurio negalima mylėti, nemylint jos narių. Su

jais dalijamasi bendra plotkele, bendra duona ir kitais patiekalais. Su tais, su kuriais sėdama prie bendro stalo kūčių pobūviui, turi risti bendri siekimai, bendri tikslai ir tikri meilės ryšiai. Ir meilė turi jungti ne tik su tos ar kitos organizacijos nariais, bet ir su vienos lietuviškos šeimos nariais, su kuriais riša daugelis bendrų minčių ir troškimų.

Kūčių vakaras yra išvakarės Kristaus gimimo, kurį paminime Kalėdų šventėje. Kūčios yra šeimyninės meilės prasmės simbolis, kuris lietuviškas šeimas suglaudina stipraus ryšio pasireiškimu. Tai buvo ir tebėra gilioji kūčių vakarienos prasmė, kurios negalima išleisti iš akių, net dabar darant kūčių organizacijose. Lietuvių raiša ne tik organizacijos bendri siekimai, bet ir tas lietuviškumas, kuris sruvena gyslose, mintyse ir širdyje, lyg kraujas, palaikąs tautinę gyvybę. Tai reikia prisiminti kiekvienam kalėdiniam pobūvyje, kai valgomos kūčių vakarienei prie bendro stalo, kai dalinamasi plotkele, primenančia Kalėdų — Kristaus gimimo šventės prasmę.

Reikia laikyti tautiniu laimėjimu, kai kūčių vakariene ir pobūviai reiškiasi ne tik nuoširdžiu tautiškumu, bet ir šeimos dvasia. Tokie pobūviai įgyja prasmę, jeigu juose reiškiasi tikra šeimos ir savo tautybės narių meilė, pagarba ar bent pakanta, jeigu kiti yra skirtingo gyvenimo ar skirtingo pažinimo. Tikroji kūčių vakarienos prasmė tik tada matoma, kai matoma ten tikra šeimyniška meilė.

Pats sveikiausias maistas nuodais apibarstytas yra be galo kenksmingas. Taip pat ir geriausias dorybės pasidaro šlykščios ir netikusios, jei tikta jas užkrečia savimeilės išdidumas ir artimo paniekimas.

Argi galite prisilėgimą valandą užmirti, kad buvo didžiųjų sielų, kuriomis jūs norėtumėte pasiekti. Pakilkite prie tų sielų, kurios stovėjo savo aukštumo kalnuose ir gyvenimo audros siautė tik jų apačioje, ne virš jų.

Pr. Bučys J. Paul

DOMICELĖS GRAUŽINYTĖS-PALEVIČIENĖS 100-ASIS GIMTADIENIS

Rimties valandėlei JUOZAPO BANDYMAI

„Aušros“ metuose pasiūlytas, tenka pastebėti, kad jų tekmeje turėjome progų ir spaudoje, ir sveikos prisimininti bei artčiau pažinti mūsų didžiuosius aušrininkus ir poaušrinio laikotarpio lietuvių tautos prisikėlimo šauklius bei laisvės kovų pirmūnus, kurie pranašišku įžvalgumu, didvyriška drąsa ir neribotu pasiaukojimu dėjo pamatus mūsų valstybinės nepriklausomybės atkūrimui. Jų vardai seniai mūsų istorijon įrašyti ir bus pagarbiai minimi, kol šioj planetoj bus gyvų lietuvių.

Bet mūsų tautinio atbudimo pradininkų buvo tik nedidelis būrys. Mūsų didžiųjų istorinių laimėjimų jie galėjo pasiekti tik pasitelkę didesnius sambūtiuosius tos pačios dvasios tautiečius — pilkųjų didvyrių, dažnai net vardais nemintų, kurie būdavo ir kovoję tikrųjų pavojų grėsmėje, kur tarp laimėti ir žūti būdavo kai kada tik viena akimirka. Jų žygiai ir aukos mums lygiai vertingi, kaip ir jų vadovų. Ir jiems priklausomų mūsų pagarbų prisiminimas.

Tarp tokių tyliųjų mūsų tautos dvasios gyvybę gaivinusių kovotojų matome pirmosios fronto eilėse Domicelę Graužinytę-Palevičienę, kurios buvo daug gražių lietuviškų darbų nuveikta. Jos vardą randame „Lietuvių enciklopedijoje“, Mykolo Krupavičiaus „Atsiminimuose“ ir senųjų Vilniaus laikraščių kronikose.

Šia proga meskin nors trumpą žvilgsnį į jos neuitą nelgą gyvenimo kelią, kuriame paliko jos lietuviški pėdsakai iki šių dienų.

Domicelė Graužinytė gimė Martiniškių dvare prie Giedraičių 1883 m. lapkričio 13 dieną — tik penkiais mėnesiais vėliau už dr. Basanavičiaus „Aušrą“. Tarp kitko, ir šie jos gimimo metai, supuolę su „Aušros“ pasirodymu, turėjo įtakos jos lietuviškos dvasios brendimui. Dar ankstyvos jaunatvės metais pokalbiuose su savo amžininkais Domicelė kviesdavo svetimų vėjų perpuštus jaunuolių sekti ją „Aušros“ nužymetu Lietuvos meilės keliu.

Meilė savajai tautai greitai įsižiūrė ir subrendo jaunos mergaitės sieloje dar ir todėl, kad lietuviybė nuo seno buvo puoselėjama Graužinių šeimoje. Iš savo tėvų gyvų pavy-

ANTANAS JUKNEVIČIUS ją kalbą ir kultūrą lietuviams jų gimtajam krašte. Jos dalyvavimas sėkmingame pasipriešinime lenkams Giedraičiuose sustiprino jos drąsą bei ryžtą tolimiesiems žygiams lietuviybės gynimo bei jos ugdymo pastangose.

Spaudos draudimo metais Giedraičių apylinkėje plito prūsai leidžiami lietuviški laikraščiai ir kiti spaudiniai. Tik po trejų metų sekimo bei tarymų policijai paaiškėjo, kad tų draudžiamų raštų platinėja yra 15-kos metų mergaitė, Domicelė Graužinytė. Ji buvo tuoj suimta, bet kaippažamėtė, nubausta tik vieneriais metais arešto sąlyginai ir atiduota tėvų priežiūrai.

Toji bausmė nedaug trukdė Domicelėi tęsti pamėgtą knygnešės darbą. Vietinė policija tuomi beveik nesidomėjo. Uriadnikas, važiuodamas bausmės vykdymo patikrinti, pasukdavo tiesiog į daržinę dobilais apsirūpinti savo arkliū serti ir, nubaustos net nematęs, atžymėdavo protokole, kad bausmė vykdoma pagal teismo nuosprendį.

Aštuonioliktus metus eidama, Domicelė susipažino su Julijonu Palevičiumi, stambios daržininkystės savininku Vilniuje, ir po metų su juo susituokė.

Domicelės ryžtingomis pastangomis buvo atgaivinta ir įtvirtinta Palevičių šeimoje amžiu slinktyje apsilpusi lietuviškoji dvasia, o pamiršta lietuvių kalba vėl tapo jų gimtąja kalba.

Visi Palevičių vaikai baigė Vilniaus lietuvių gimnaziją. Studijavo Vilniuje, Prancūzijoje, Belgijoje, nuo ankstyvos jaunystės buvo veiklūs įvairiuose lietuviškosie sambūriuose. Lietuviams Vilniū atgavus, jų sūnus, Leonardas Palevičius, buvo sostinės vicemiestru.

Domicelė Graužinytė-Palevičienė, 1901 metais pastoviai įsikūrusi Vilniuje, nenutraukė senų ryšių su knygnešiais. Daugybė įvairių pastatų Palevičių daržininkystėje ir jos savininkų neutrali ligišolinė laikysena kovojančios lietuviybės atžvilgiu sudarė čia lyg ir saugesnę sąlygą draudžiamų raštų sandėliavimui, negu pas aktyviuosius lietuvius, dažnai mažuose butuose tarp kitataučių gyvenančius.

Marijos, Juozapo ir Jėzaus (Ješua) vardai žydų tautoje buvo labai paplitę. Marija ir Juozapas kaimynų akyse buvo tik paprasti žmonės. Jiems nekilo jokio įtarimo, kad tie du jauni sužieduotiiniai yra skirti Dievo planuose paruošti Išganytoją žmonijai. Mesijas, kaip pranašai skelbė, turėjo kilti iš karališkos Dovydo giminės.

Apie Mariją, ypač apie Juozapą, Evangelijos labai mažai kalba. Žinome, kad Juozapas kilęs yra iš Dovydo giminės. Nuo Abraomo iki Dovydo keturiolika kartų, nuo Dovydo iki ištrėmimo į Babiloniją buvo keturiolika kartų ir nuo ištrėmimo į Babiloniją iki Kristaus keturiolika kartų (Mt. 1,17). Juozapo tėvas Jokūbas buvo Dovydo kilmės. Tą kilmę išskaičiuoja evangelistas Matas nuo pat Abraomo ir užbaigia, sakydamas: „Jokūbai gimė Juozapas — vyras Marijos, iš kurios gimė Jėzus, vadinamas Kristumi — Mesiju“ (Mt. 1,16).

Mums keistai atrodo, kad Jėzaus kilmė Evangelijoje vedama ne pagal Mariją, bet pagal Juozapą, kuris iš tikrųjų nebuvo Jėzaus tėvas. Matas savo Evangeliją pradeda su uždaviniu: „Jėzaus Kristaus, Dovydo Sūnaus, Abraomo sūnaus, kilmės knyga“ (Mt.1,1), ir paskui per visas kartas prieina prie Juozapo, kuris buvo Marijos vyras. Kai mes žinome apie Marijos nekaltą prasidėjimą ir Šventosios Dvasios veikimu įsikūnijimą bei antrojo Dievo asmens tapimą žmogumi, mums aišku, kad Jėzaus žmogiškoji kilmė yra iš Marijos. Kristaus kilmė yra tik iš Marijos kūno ir jo kraujas yra paimtas taip pat tik iš Marijos nekaltiausios širdies.

Anuomet žydų tautoje kilmė buvo užrašoma ir skaičiuojama tik iš tėvo pusės. Taip buvo gal ir dėl to, kad moterys neturėjo lygių teisių su vyrais. Senajame Testamente Šv. Rašto knygose rasime kai kur pažymėtą kurios motinos sūnus tik dėl to, kad buvo tėvas, kuris turėjo kelias moteris. Vieno tėvo, bet ne vienos motinos buvo vaikai.

Teologai ir Šv. Rašto egzegzetai neabejoja, kad ir Marijos kilmė yra iš Dovydo, bet pagal žydų tautos papročius Jėzaus atžvilgiu visos tėvo teisinės ir civilinės pareigos būavo patikėtos paties Dievo įstiprimu Juozapui. Čia galime įsitębtis ir Dievo veikimu, kad jis prisitaiko prie žmonių pap-

ročių. Jis leidžia žmonėms Jėzų vadinti Juozapo sūnumi, Dievo Dvasios įkvėptas evangelistas Jėzaus kilmę veda pagal Juozapą, kas mūsų laikais atrodytų moterų diskriminacija.

Apie šv. Juozapą mažai ką žinome ir dar turime klaidingą įsitikinimą, kad jis buvo senas. Toks supratimas susidarė nuo viduramžių laikų, kai menininkai pradėjo piešti Juozapą labai seną su žila barzda. Šitai nesiderina nei su Šv. Rašto žiniomis apie Juozapą, nei su žydų papročiais.

Žydų tauta visais amžiais buvo susirūpinusi, kad ji neišnyktų. Vedybinis gyvenimas buvo labai aukštai vertinamas. Rabinais skelbė, kad vyrų amžius vesti yra geriausias, kai jie yra 18 metų, o mergaitės buvo galima ištekėti, kai jos yra 12 su puse metų. Jie smerkė vyrus, kurie iki 20 metų amžiaus buvo dar nevedę. Tėvas turėjo apvesti savo sūnų, kol jis jį dar gali suvaldyti. Galimas dalykas, kad Juozapo tėvas Jokūbas parinko Juozapui Mariją, ir giminių sutarimu buvo sudarytos sužadėtuves. Juozapas ir Marija buvo gražiausi sužadėtuotiniai žmonių ir Dievo akyse. Pagal tautos papročius ir rabinų nuolatini mokymą tėvai turėjo rūpintis, kad jauna mergaitė neištekėtų už seno vyro ir mažą mergaitę už labai aukšto vyro.

Be abejoj, Juozapas Mariją labai mylėjo. Juozapo akys jį buvo šventai ir nekaltai mergelė, bet jis nežinojo apie jos gyvenimo didžiulias paslaptis. Po apreiškimo ir įsikūnijimo, kai Marija, apsilankius pas savo giminaitę Elzabetą, sugrįžo į Nazaretą, Juozapas pastebėjo, kad ji yra nėščia. Galime įsivaizduoti, kaip Juozapas apsiliejęs Mariją ir nežinojo ką daryti. O Marija nieko Juozapui nesakė ir dėl nieko nesiaiškino. Jai atrodė, kad išmintingiausia yra atiduoti Dievui globai ir jo apsaugai. Juozapas naktimis nemiegojo, svarstydamas visas galimybes, ką jis su Marija gali padaryti. Jis galėjo jai duoti skrybų raštą ar išduoti ją teismui. Bet jis, „būdamas teisus ir nenorėdamas daryti jai neslovės, sumanė tylomis ją atleisti“ (Mt. 1,19).

Bet Dievo angelas pasirodė sapne Juozapui ir visą paslaptį atskleidė, kad Marija yra mergelė, apie kurią pranašas skelbė, jog ji „nešios įsij prisitaiko prie žmonių pap-

ziedą Jums buvo jos paskutinis noras ir jos tokia valia. Ji, netekusi savo dukters, norėjo, kad Jūs susigražintumėtė savąja. Koks keistas likimas... Dvi motinos... — Paskutinius sakinius sesuo Jozefa pridūrė beveik pašnabzdžiu, lyg pati sau kalbėdama.

— Eik ramybėje... — Ir, atidarydama duris, dar pridūrė: — Jei norite, aš galėčiau nuvežti atlankti Leonos kapo.

KALĖDŲ DOVANA

VALENTINA UŠELIENĖ

7

Man jau nedaug laiko beliko. Dar iš gerų dienų saugojau tą žiedą, užsiūvusi į megztuko kampa... Juoda diena. Bet dabar jis nebus man reikalingas. Seselėms jo taip pat nereikia. Pagalvojau, kad gal suteiksiu Tau truputį džiaugsmo. Ir juk tikrai Tu sulaukysi mane nuo baisiausios nuodėmės — savizudybės. Nors Kalėdos seniai praėjo, priimk jį kaip Kalėdų dovaną. Norėjęs jį atiduoti, kai atėjai manęs aplankyti, bet neišdrįsau. Gal jis Tau padės atsikviesti dukterį. Atsimink Leoną.

Buvo dar bandyta kažkas rašyti, bet sutepta, neįskaitoma... Gal ašaromis... Kaip stovėjo, taip ir atsistėjo Gruzdienė prie stalo su laišku rankose. „Ne, negali taip būti“, šnabždėjo ji. Aš negaliu priimti tokios dovanos. Ji gal dar turėtų koki nors priešmirdamą... Galėčiau tą žiedą parduoti ir jį atiduoti pinigais, arba seselėms... Aš turiu tuoj nueiti į ligoninę ir nunešti tą žiedą atgal Leonai. Dieve mano, kaip tai netikėta. Tas žiedas gali būti brangus...

Bet tą vakarą eiti kur nors buvo per vėlu. Kitą rytą Gruzdienė nutarė nevažiuoti į savo darbo vietą. Ji iš pat ryto išsirengė į ligoninę. Visą kelią labai nervinoti. Ją kankino neįjaukiamas nujautimas. Visą naktį jos sapnai buvo neaiškūs, bet baugūs ir ji pabudo keletą kartų surikdama iš baimės. Ligoninėj jau buvo puse pirmos. Teko dar puevalandį laukti. Nuėjo įgerti puodelį kavos ir netolima kavinė, bet neįstengė užbaigti puodelio. Pagaliau ji stovėjo prie registracijos stalo. Pirmiausia ji norėjo

susitikti su seseria Jozefa. Ji taip buvo naktį nutarusi.

Prie stalo ji pasakė sesers Jozefos vardą. Jauna mergina, matyt irgi vienuolė, paėmusi telefoną, kažkur paskambino.

— Ji tuoj čia ateis, — pranešė Gruzdienė, tuoj pasisukdama prie kito lankytojo. — Sėskit ir palaukit, — parodė eilę kėdžių, pastatytų prie sienos. Gruzdienė atsistėjo. Jai neteko ilgai laukti. Už valandėles sesuo Jozefa stovėjo prieš ją.

— Einam su manim, — tarė sesuo Jozefa, paduodama jai ranką. Vis dar laikydama ją už rankos, sesuo Jozefa vedėsi ją, kaip mažą vaiką, ilgu koridorium. Koridoriaus gale atidarė nedidelės duris ir įsivedė į mažą kambarį, kuriame degė elektros šviesa, nors buvo vidudienis. Kambaryje buvo tik vienas mažas langelis pačioj palubėj. Atrodė, kad jame buvo laikomi švarūs baltiniai. Aplink visas sienas ant lentynų buvo sukrauta daugybė švartų paklodžių ir kitokių gražių sulankstytų baltinių. Visas kambarys kvepėjo šarmu ir dar kažkuo drėgnu ir šaltu. „Lyg lavoninė“, pagalvojo Gruzdienė, sėsdamosi į nurodytą jai kėdę prie nedidelio stalelio.

— Aš, man atrodo, žinau kodėl Jūs atėjote, — pradėjo sesuo Jozefa, sėsdamosi kitoj pusėj stalo. — Bet pirmiausia turiu pasakyti, kad mūsų Leonos jau nebėra gyvyjū tarpe. (Gruzdienė susijaudinusi lyg norėjo atsistoti. Tačiau sesuo Jozefa ją sulaukė.) — Taip, ji mirė dar prieš Naujus metus, susitaikiusi su savo likimu ir Dievu. Tą laišką ji paliko man, pasakydama kas jame yra. Pereitą trečiądienį mes ją palaidojom. Dėl viso to aš užtrukau tą laišką perduoti. Man atrodė, kad saugiausia tą laišką perduoti per policininką, kurį aš dar kaip vaiką pažinojau. Aš jaučiau, kad Jūs bandysit tokios brangios dovanos nepriimti. Bet neturėkit jokių skrupulų. Ji buvo visiški vienai šiam pasauliui. Ji buvo įsitikinusi, kad Jūs išgelbėjot ją nuo savizudybės ir tokiu būdu išgelbėjot jos sielą nuo amžinos pražūties. Atiduoti tą

D. Graužinytė-Palevičienė

LIETUVIAI CALIFORNIJOJE

DAINA DYKUMOJE

Sol. S. Pautienienė
dainuoja
amerikiečiams

I šiaurės rytus nuo Los Angeles už San Bernardino kalnų prasideda didžiulė Mohavų dykuma, kuri tęsiasi šimtus mylių iki Las Vegas miesto ir toli už jo. Vietomis nuogas smėlis, bet daugiausia apaugęs šurkščia žole, krūmeliais, stambesniais juka (yucca) augalais ir jiems giminingais josua medžiais. Neaprepiami dykumų plotai išraižyti kalnų virtinėmis, kurie nuogėsi ir už smėlio dykumas. Aplamai dykumos gan liūdnos, nors savotiškai ir įdomios. Bet modernioji technologija, ypač vandentiekiai, elektros laidai ir esfaltuoti keliai — užkariauja dykumas civilizacijai. Šalia stambesnių ir smulkesnių žvėrių dykumose pradeda kurtis ir žmonės. Ne tik atskiros sodybos, bet auga kaimai, miesteliai ir miestai. Geriausias pavyzdys technologijos įkurti, išauginti ir išlaikomo miesto yra Las Vegas. Sunaikink vandentiekį, elektros laidus ir sugriauk per dykumas kelius, Las Vegas sunyk per kelias savaites, nes natūralių sąlygų miestas išsilaikyti neturi.

Ieškodami ramesnio gyvenimo ir savaitgaliais poilsio, dykumose pradėjo kurtis ir Los Angeles lietuviai. Kelius į Liucernos slėnį, tuoj už San Bernardino kalnų, apie 130 mylių nuo Los Angeles, pirmoji pramynė dr. Justina Žirgulienė. Ji čia apsigyveno ir kaip gydytoja pradėjo dirbti netolima Victorville miestelyje bei tolimesniame Barstow mieste. Netrukus Liucernos slėnyje nuosavybės įsigijo ir daugiau lietuvių. Vieni nuolat čia apsigyveno, kiti leidžia tik savaitgalius arba atostogas. Savaitgalinė šio slėnio gyvenimo psidarė ir solistė Stasė Pautienienė iš Santa Monica. Dr. Žirgulienė ir solistė Pautienienė greit užmezgė ryšius su šios vietovės administracijos pareigūnais, kultūrininkais ir kitais veikliais žmonėmis, ir per jas Lucerne Valley gyventojai pajuto naujo elemento — lietuvių — pozityvų įnašą.

Liucernos slėnio amerikiečių komitetas "Lucerne Valley Community Center" salėje gruodžio 10 suorganizavo solistės Stasės Pautienienės koncertą. Į gražiai paruoštą salę susirinko artai 200 žmonių. Lietuviai sudarė tik 7-8% visos publikos. Iš nuolat ar protparpiais tame slėnyje gyvenančių lietuvių koncerte atsilankė prel. dr. Petras Celiešius, dr. Justina Žirgulienė, dr. Jonas ir Jadvyga Jusoniniai, inž. Gediminas Vasiliauskas; būrelis lietuvių specialiai atvyko iš Los Angeles.

Koncertas pasiekė. Publika koncerto pabaigoje pagerbė solistę atsistojimu už jos labai sąžiningą pasiruošimą, gerą atlikimą ir malonų laikymąsi scenoje.

Rimties valandėlei

(Atkelta iš 3 psl.)

čiose ir pagimdys sūnų, ir jis vadinsis Emanuelis" (Mt. 1, 23). Tada ateiklės Juozapas padarė taip, kaip Viešpaties angelo buvo įsakyta. Jis paršivėdė Mariją pas save.

Visi Dievo darbai yra labai nuostabūs. Jo planus ir nutarimus vykdančios, visada atsiranda daug bandomų ir sunkenybių, nuo kurių nebuvo laisvi Juozapas ir Marija. Tuo bandomuose laiminga išeitį atranda ne žmogus, bet Dievas, kurio mintys yra ne žmonių mintys ir nutarimai.

V. Rm.

Solistė koncertą pradėjo dviem arijomis — iš Mozarto "Figaro vestuvių" ir ypač gražiai nuskambėjusia arija iš Puccini "La Boheme"; koncertą baigė kalėdinėmis "I wonder as I wander" ir "O Holy Night". Gi vidurį užpildė melodringais ir garsiniai spalvingais dalykais, k. rinktinais gabalais iš Loewe "My Fair Lady" ir iš Gershwin "Porgy and Bess", atliko populiarijį skandinavų "Thank you for the music". "Guess who I saw today" (Grand), "Memory" (Weber), "As sure as I'm standing here" (Malinow), "Yesterday". Atvangai jos akompaniatorius, žinomas pianistas William H. Lockwood paskambino trumpas improvizacijas pagal klausytojų duotus telef. numerius ("Music by phone numbers").

Eilinio koncerto dalyvio nuomone, koncerto repertuaras buvo labai išmaningai sudarytas: neapkrautas sunkiais pasaulinės muzikos numeriais, bet ir nenusileista į pigų populiarumą ar estradą. Koncertas buvo rimtas, įvairus, įdomus, gerai atliktas. Vos baigusi programoje įrašytą paskutinę giesmę, solistė skubiai priėjo prie mikrofono ir, apibūdinusi save kaip lietuvių bendruomenės narę, tarė trumpą žodį apie Lietuvą ir lietuvius. Koncertą baigė Naujajai sukompnuota Maironio žodžiams giesmė "Kai širdį tau skausmas". Po tos giesmės pasipylė stiprūs plojimai, ir publika, pagerbdama solistę, atsistojė.

Dykuma negirdėjo, bet joje turbūt pirmą kartą nuo scenos skambėjo lietuviška melodija ir lietuvių poeto žodžiai. Ačiū solistei Pautienienei už sąžiningą lietuviškos misijos atlikimą.

Visą koncertą į "video" juostą įrašė vietos televizijos stotis.

J. Kj.

ADELĖS BAJALIENĖS MIRTIES METINĖS

Appailestajame kiekvieno lietuvių iškeliavimą amžinybėn, bet ypač ilgesnį laiką prisimenam tuos, kurie lietuviškoje visuomenėje buvo pirmose eilėse — lietuviškoje veikloje. Viena tokių buvo Adelė Bajalienė, mirusi (širdies smūgio ištikta) 1982 m. lapkričio 22 d. Los Angeles mieste ir palaidota Šv. Kryžiaus kapinėse Culver City (Los Angeles priemiestis) 1982 m. lapkričio 27 d.

Adelės liūdinčio vyro Henriko Bajalio rūpesčiu, 8 m. lapkričio 27 d. velionė Adelė Bajalienė buvo pagarbiamai prisiminta ir bažnyčioje (Šv. Kazimiero) religinėmis apeigomis ir seklyčioje (Tautiniuose namuose) gedulungu minėjimu pietuose. Mišias su pamokslu aukėjo kun. dr. Alg. Oišauskas, asistuojamas prel. dr. P. Celiešiaus. Solistė Fl. Korsakaitė sugiedojo "Ave Marija". Kadangi buvo suma — maldininkų buvo pilna bažnyčia. Pietuose Tautiniuose namuose dalyvavo 110 Henriko Bajalio kvieštų šeimos draugų, visuomeninio darbo bendradarbių, nes Adelė ir Henrikas jau daug metų čia buvo įsijungę lietuviškon veiklon.

Pietų programą pradėjo Henrikas Bajalis trumpa kalba, pabrėždamas, kad susirinkusieji šį skaudų jo gyvenimo momentą palengvina savo malda ir dalyvavimu pietuose, tuo pagerbdami prieš metus amžinybėn iškeliavusią a. a. Adelę. Padėjo visiems aukojusiems šv. Mišioms už a. a. Adelės sielą. Tolimesniam programos vedimui pakvietė Antaną Audronį, gerą a. a. Adelės pažįstamą, su šeima kurį laiką gyvenusį jos namuose. Maldą sukalbėjo prel. kun. dr. P. Celiešius.

Kalbėtojų eilėje pirmiausiai apie Adelę Petraviciūtę Bajalienę kalbėjo jos jaunų dienų draugė Ona Razutienė, pabrėždama jaunystėje kartu praleistas dienas ir didelę Adelės paramą jos (Razutienės) šeimai atvykstant Amerikon. Algis Raulinaitis kalbėjo kaip vienas iš tų, kuriems Adelė padėjo iš Europos atvykti Amerikon — ji buvo jo (ir daugelio kitų) "sponsorė". L. Mažeikienė kalbėjo kaip respublikonų vieneto pirmininkė, iškeldama Adelės ir Henriko indelį respublikonų veikloje. Laureatas rašytojas Gliauda trumpoje kalboje iškelė Adelės gyvenimo vertybes lietuviškame gyvenime. Poetė Dana Mickutė-Mitkienė paskaitė savo sukurta eilėraštį, dedikuotą Adelės mirties metinių progai.

Prof. dr. Elena Tumienė ilgesnėje kalboje apžvelgė Adelės nepulnus žmogiškojo gyvenimo kelyje, o rašytoja-poetė Alė Rūta Arbrienė jausmingais žodžiais užbaigė kalbėtojų eilę.

Adelė Bajalienė (Petraviciūtė) gimė 1912 m. Amerikoje, Springfield, Ill., bet būdama vos šešerių metų amžiaus, su tėvais išvyko Lietuvon. Tėvams Lietuvoje mirus, Adelė teta Chicagoje ją atsiviešė atgale Amerikon, kur nuo pat jaunos dienų Adelė išjungė lietuviškon veiklon, kurioje dalyvavo iki paskutinės gyvenimo valandos, nes ir mirė be kalbėdama (su drauge) telefonu apie ateinančios dienos susirinkimą. Ji priklausė daugeliui organizacijų, buvo stambios parapijos rėmėja, dalyvavo parapijos chore, buvo jaunimo sambūrio "Spindulys" globėja, daugeliui "dypukų" padėjo atvykti Amerikon, sudarydama reikiamas garantijas (charakteringas jos karstą laidotuvėse nešė dėkinę būvę "dypukai", pasinaudoję jos paslaugomis-garantijomis). Pastaraisiais keleriais metais Los Angeles jo vyrui Henrikiui išjungus į lietuviškosios radijo valandėlės darbą, (paruošiant programas ir jas rekorduojant, vėliau perėmus programų koordinatorių pareigas) Adelė labai daug talkino radijo valandėlės darbuose ir renginiuose. Ji dalyvaujama daugelyje organizacijų, kai kurių ir valdybėse, pažino labai daug žmonių, nes iš Chicago su pirmuoju vyru Steponu Deringiu persikėlusi į Los Angeles čia gyveno jau nuo antrojo karo pabaigos. Ji pažino turbūt visus "senosios kartos" lietuvius, dėlto jai nebuvo sunku surinkti žinias pranešimams, kas lietuviškoje kolonijoje mirė, kas serga, kas gimė, kas atsikėlė gyventi iš kitur ar išvyko į kitas kolonijas. Jos visas gyvenimas buvo lietuviškas gyvenimas, dėlto visai užtarnautai — ji ir jį kapus, amžino poilsio vietą, nukeliavo pasipuošusi puikiais lietuviškais tautiniais drabužiais. Toks esąs buvęs jos noras, nes visose tautinėse mūsų šventėse Adelė visada buvo tokiais drabužiais pasipuošusi.

Sakoma, kad niekas nėra nepakeičiamas. Tai tiesa. Betgi yra skirtumas tarp pakeisto ir pakeičiančio. Adelės iškeliavimas amžinybėn sudarė didelę spragą daug kur, kur ji ypatingai aktyviai reikėsi — lietuviškoje veikloje. Pasigendame jos daug kur; likusiųjų atmintyje ji išliko ilgas laikas, nes ji savo veikla užsitarnavo didelių nuopelnų.

VI. Bakūnas

A. A. Adelės Bajalienės išėjimo Anapus metines minint.

MIELA ADELE,

Prabėgo metai be Tavęs, mes vaikščiojom ir važinėjom per gatves ir dairėmės visur — nėra Tavęs.

Spaliojume — gal Tu tenai, kur buvai įpratusi: draugų būry, veikimo sūkurys...

Sudarant siuntinį savo nuožūra reikia pridėti persiuntimui \$52.00.

Siunčiame pramogines ir kitokios muzikos plokšteles. Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes, tarpininkaujame išsirybant Lietuvos gyvenančioms žmonoms pensijas, persiunčiame palikimus į Lietuvą prėkėmis arba valiuta.

BALTIC STORES & CO.

Z. JURAS

11 London Lane, Bromley, Kent, BR1 4HB, England. Tel. 01 460-2592.

DVIEJUOSE HORIZONTUOSE

KAIP PASAULYJE SUTIKTA LIETUVIO AUTORIAUS KNYGA

Algimanto Kezio, SJ, 1976 metais įsteigta Lietuvių Bibliotekos leidykla — Lithuanian Library Press, Inc., 1980 metais savo septintuoju leidiniu, 8j kartą drauge su Loyola University Press leidykla, išleido Vitolio E. Vengrio knygą "Lithuanian Bookplates-Lietuvių ekslibriai". Ši puošniai išleista knyga, radusi didelį dėmesį, ypač specialistų tarpe, greit pasiekė įvairias pasaulio šalis ir susilaukė palankių atsiliepimų įvairiuose specialiuose leidiniuose bei žurnaluose.

Kadangi su knygos "Lietuvių ekslibriai" autorium dr. Vitoliu E. Vengriu gyvenam kuone kaimynystėje, tad buvo progos peržiūrėti jo paties surinktus atsiliepimus iš įvairių leidinių. Pvz. vienas pirmųjų dr. V. E. Vengrio knygą gan entuziastingai pasitiko Californijos valstijoje leidžiamas specialus leidinys "Bookplates in the News", 1981 m. sausio mėnesio nr. Knyga skaitytojui taip pristatoma: "Tai didelio formato 250 puslapių knyga, kurioje sudėta daugiau negu šimtas knygženklių reprodukcijų, iliustruojančių šios formos meno 500 metų istoriją, ir dar priedo 300 ekslibrių, nupieštų žinomų lietuvių dailininkų".

deja, jau metai — Tavęs ten nesimato.

Suejom Šventyklon, kur tu giesmes giedojai... Tave minėdami, maldas aukojom. Visur jau išieškoję, prisiminėm dar Tautinius namus, Kur tu įnešdavai tautinės šilumos...

Ir, pagaliau Tavęs ieškojimas čia baigė: Su amžinuoju dėsiu Susitaike, Jam nusilenkdami, Tau tariame: Miela Adele, tebūnie Amžinybė Tau šviesi, rami!

Dana Mickutė-Mitkienė

Danijoje leidžiamas žurnalas "Nordisk Exlibris" 1980 metų nr. 3 rašo: "Linze vykusi ekslibrių kongreso dalyviai buvo nustebinti, pamatę gerai žinomo kolekcionieriaus, Lietuvoje gimusio Vitolio Vengrio ką tik išleista knygą. Tai tikrai unikalus leidinys", rašo straipsnio autorius Klaus Roedel, toliau pastebėdamas: "aš rekomenduoju, kad kiekvienas suinteresuotas skandinavus šią knygą įsigytų, asmeniškai kontaktuodamas mane arba leidyklą (duodamas jos adresas Chicagoje)...".

Olandijoje leidžiamas specialus žurnalas "Exlibris Wereld" 1981 metų nr. 1 Vitolio E. Vengrio knygą apibūdina kaip unikalią veikalą apie ekslibrius. Taip pat labai teigiamai ją vertina ir Austrijos leidžiamas žurnalas "Mittellungen" 1981 metų balandžio mėn. nr.

"Svarbi knyga apie lietuvių ekslibrių meną išleista Chicagoje. Savo įvade knygos autorius Vitolis E. Vengris ryškiai išdėsto ekslibrio istoriją ir sujungia praeitį su dabartimi be jokio bereikalingo balasto. Autorius į ekslibrio istoriją žvelgia mokslis ir kartu atsargiai žvilgsniu", rašoma Belgijoje leidžiamo žurnalo "Graphique" 1980 metų nr. 1. paskelbtam gana ilgame staripsnyje, parašyta Leo Winkler.

Tuo tarpu Šveicarijos ekslibrių klubo sekretorė tiesiog leidyklai siūstame laiške knygą pavadina "svarbiu ir dominančiu modernių lietuvių dailininku ekslibristų darbų rinkiniu".

Tačiau gal įdomiausia atsiliepiamą paskelbė Jugoslavijoje leidžiamas žurnalas "Ljubljana" 1981 metų nr. 3-4. Ilgas straipsnis apie knygą "Lietuvių ekslibriai" baigiamas tokiu teigimu: "Pavydėdami tokios puikios knygos, baigdami norim paklausti: kada ką nors panašius išleisim apie slovakų ekslibrius...?".

Taip pasaulis atsiliepia apie lietuvių autorius knygą. Toli gražu čia dar ne visi atsiliepiamai pamirėti. Kur dar Anglijos, Prancūzijos, Vakarų Vokietijos ir kitų šalių

specialiuose žurnaluose paskelbtos recenzijos ir atsiliepiamai, nes juk ekslibrių meną kultivuoja visos kultūringos šalys.

Įdomu, kad apie 50 egzempliorių šios nepolitines knygos pasiekė ir Lietuvą, nes Lietuvoje gyvenantiems ekslibrio meno puoselėtojams dr. V. E. Vengrio knygoje plačiai atstovaujama. Iš Lietuvos atėję specialistų atsiliepiamai apie išleisti knygą "Lietuvių ekslibriai" daugiausia yra labai teigiami. Žinia, kad tokią knygą buvo ruošiamasi išleisti Lietuvoje. Tačiau išleivijoje "Lithuanian Library, Inc." leidykla lenktynės laimėjo ir išleivijai, tautai namuose bei pasauliui padovanojo neeilinio specialisto mokslis ir labai kruopščiai paruoštą knygą "Lietuvių ekslibriai, kurios tikslą autorius įžangoje taip apibūdino: "Šio leidinio tikslas yra supažindinti skaitytojus su lietuvių ekslibrio istorija ir atskirais dailininkais, kurių darbai geriausiai reprezentuoja šio šimtmečio lietuvių ekslibrio meną".

Kaip matome, knyga savo tikslą pasiekė pasauliniu mastu. Dešimtys specialių žurnalių bei leidinių įvairiose pasaulio šalyse skelbia leidyklos adresą: 3007 West 59th St., Chicago, Ill. 60629, USA, ragindami knygą užsisakyti.

Artėjančių Kalėdų šventi

proga derėtų ir lietuvių šviesuomenė, kur ji begyventų, atkreipti dėmesį į gausiai iliustruotą ir mokslisai paruoštą Vitolio E. Vengrio knygą "Lithuanian Bookplates — Lietuvių Ekslibriai" ir ją nupirkti kaip dovaną pažįstamiems amerikiečiams, savo vaikams ar giminėms Lietuvoje, kol knygos tiražas dar visai neišsemtas.

Sąžine, sąžine! O, tu dieviškas instinkte, amžinai ir dangiškasai balse, tu patikimas patarėjas nežinančio ir riboto, bet supratimą turinčio ir laisvo asmens, tu neklaidingasai teisėjas to, kas gera ir kas bloga, tu žmones darai panašius į Dievą; tau žmogus turi būti dėkingas dėl savo priimtųjų tobulumo ir dėl savo veiksmų dorovingumo. Be sąžinės aš nerastčiau savyje to, kas mane iškelia aukščiau gyvulių. Mano sūnau, savo sielą nuolat laikyk tokiaime stovyje, kad ji norėtų Dievo buvimo, ir tada tavo sieloje nebus jokios abejonės dėl Jo buvimo.

J.J. Rousseau

Daugelis noromis keliauja tolimą kelią dėl menko užmokečio, o dėl savo sielos išganymo sunkiai sutinka padaryti nors vieną žingsnį priekį.

Tomas Kempietis

ŠV. KAZIMIERO 500 METŲ JUBILIEJINIS MEDALIS

Skulptoriaus P. Vaškio projektas, Franklin Mint nukaltas. 44 mm pločio sidabrinis \$45. Bronzinis \$10. Persiuntimas \$1. už medalį. Užsisakantiems bronzinių 10 ar daugiau vienu antrašu — 25% nuolaida.

Lietuvių Katalikų Religinė Salpa
351 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
Tel. 212-647-2434

PIRKITE KALEDŲ DOVANAS

Namams — Jam — Jai — Vaikams
Draugams — Giminėms

Šio sąrašo krautuvėse rasite geriausias prekes už prieinamiausias kainas. Pirkite šiose krautuvėse su pasitikėjimu. Pirkite dabar, geriausiai pasirinkimui.

<p>Stanley Yurkus Gifts 2448 W. 71st Street Tel. 737-6529 Šventėms duokite tradicines lietuviškas dovanas. Lietuviškas monetas, gintarą, puošnius skareles.</p>	<p>Dec-Jay's Pet Shop 8250 S. Kedzie, Chicago, Ill. 925-0581 Christmas Lay-A-Ways Special Price Aquarium Set-Up A.K.C. Chihuahua \$99.00 Parakeets \$10.99</p>
<p>Flowers to brighten your holiday season! A complete line of fresh and artificial flowers. Delivery throughout Chicago and suburbs. Vince's Flower Shop 2612 W. 71st St. — 778-7400</p>	<p>Everything to brighten your holiday season! We have a complete line of foreign language greeting cards. Large selection of stuffed animals, figurines Christmas knick-knacks. Adeline's Card & Gift Shop 3456 W. 63rd St. 778-6604</p>

Save This Handy Guide for Professional Services

<p>Nursing Homes Bridgeview Convalescent Center Bridgeview — Approved for Medicare & Blue Cross Nursing — Convalescent. Your inspection invited. Bridgeview Convalescent Center, 8100 S. Harlem, Bridgeview, Ill. 60458. tel. 594-5440.</p>
--

AKADEMINĖS PROŠVAISTĖS

Redaguoja Ginta Remeikytė, 230 E. Ontario, Apt. 902, Chicago, IL 60611 Tel. 642-7227.

PABALTIJO JAUNIMO KONGRESAS

Nors Pabaltiečių jaunimo kongresas jau praiteityje, jame išskeltos mintys ir pagauta nuotaika tebėra nuostabiai gyva.

Kongresas įvyko rugpjūčio 18-22 dienomis netoli Concord, New Hampshire. Suvažiavo daugiau negu 150 jaunų žmonių, daugiausia iš rytinio Amerikos pakraščio, į latvių stovyklavietę „Priesaulė“.

Suvažiavimas prasidėjo rugpjūčio 18 d. su 24-rių valandų budėjimu Concord miesto centre. Budėjimo tikslas — supažindinti Amerikos visuomenę su Pabaltijo tautų tragišku likimu. Pavadė ištremtųjų į Sibirą buvo skaitomos be sustojimo iki kitos dienos. Stovyklautojai budėjime pasikeisdamo kas dvi valandas. Budėjimas vyko prie Karo veteranų paminklo priešais New Hampshire rotušę. Budėjimo metu apsilankė laikraščiu, radijo ir televizijos pareigūnai.

Budėjimas baigėsi demonstracijomis. Ilga automobilių eilė pajudėjo link miesto centro. Visos mašinos buvo aplipintos įvairiais plakatais su šūkiu: „Caution: we don't brake for Soviets“, „Soviets out of Baltic States“ ir kt. Miesto centre demonstruotojai, eidami ratu, šaukė: „Freedom for Baltic States“, „Nyet, nyet, for Soviet“, „Soviet tanks, no thanks“, „Live Free or Die“ (šie žodžiai yra ant visų New Hampshire automobilių lentelių).

Po demonstracijų pasakytos trumpos kalbos. Sugiedojus trijų tautų himnus, buvo sudėginta sovietų vėliava. Televizijos atstovai visa tai nufilmavo ir rodė tą vakarą per žinias. Tą pačią dieną pasirodė straipsniai (Associated Press) su nuotraukomis „Concord Monitor“ ir „Union Leader“ (Manchester) laikraščiuose.

Demonstracijų pasisekimas paveikė visų nuotaiką, kuri neišsisklaidė per visas kongreso dienas. Dalyviai pajuto, kad, veikiant kartu, konkretaus darbo galimybės darosi platesnės ir su ne per dideliu pasiaukojimu galima puikių rezultatų pasiekti.

Pirmąją kongreso dieną kalbėjo estų profesorius Tonn Parming apie Estijos nepriklausomybės atgavimo raidą. Po jo kalbos buvo rodomas National Security Council pagamintas filmas „Countdown for America“. Filme pavaizduota apsiginklavimo nelygybė tarp Sovietų Sąjungos ir JAV.

Vakare buvo pasikalbėjimas su Aarne Vahtra, estų disidentu, kuris pernai Paryžiuje pasitraukė į Vakarus. Aarne Vahtra, tebūdama tik 43 metų amžiaus, turėjo aukštą vietą Estijos Kultūros ministerijoje. Visi Estijos teatrai buvo jo žinioje. Jis priklausė komunistų partijos elitui.

Vahtra džiaugėsi, matydamas tokių gaudų baltų jaunimo bendradarbiavimą Amerikoje. Jis to nėra patyręs, gyvendamas Estijoje. Jis pabrėžė, kad Sovietai sąmoningai neleidžia pabaltiečiams bendradarbiauti. Tai matosi iš estų rengiamų kultūrinių švenčių su baltarusiais ir ukrainiečiais, bet ne su lietuviais ar latviais. Pabaltijo tautų tarpusavio bendradarbiavimas yra laikomas pavojingu sovietinei sistemai. Iš dalies ir patys žmonės yra kalti. Jie, būdami susirūpinę savo mažų tautų identitetų išlaikymu, kartais vengia sudaryti stipresnius ryšius su kitais. Jo galvojimu, katalikų Bažnyčia Lietuvoje paliko tarptautinį sąmoningumą, kuris ugdo norą sudaryti ryšius su kitų tautų žmonėmis.

Vahtra papasakojo apie visokeriopą estų priešinimą rusifikacijai. Gyventojų rajo-

nai miestuose dažniausiai nesumaišyti. Vienoje gatvės pusėje gyvena estai, kitoje rusai. Yra pramonijų, kurioms vien estai vadovauja. Dauguma partijos narių yra „ridikai“: jų paviršius yra raudonas, bet vidus baltas. Nauja estų generacija uoliai stoja į partiją. Nebijodami ateivių rusų, kaip vyresnioji karta, kuri pergyveno terorą, jie bando aktyviai dalyvauti politiniame gyvenime ir tuo pačiu įgauti politinės jėgos.

Rein Taagepera, estas profesorius iš University of California-Berkeley, fizikas ir sociologas, pateikė statistinių žinių apie Pabaltijį. Jis pranešė ne visiems girdėtą žinią, kad dabar Pabaltijyje yra išstatytos sovietų branduolinės raketos — keturiose vietose Latvijoje ir trijose vietose Estijoje. JAV branduolinės raketos — yra netaikytos į tas vietas Pabaltijyje. Kilus karui, Pabaltijo kraštai žiauriai nukentėtų.

Penktadienio vakarą Paula Dobriansky iš National Security Council kalbėjo apie savo darbą, informuojant prezidentą apie įvykius Sovietų Sąjungoje ir Rytuose Europoje. Kalbėdama apie Baltų laisvės dienos svarbą, Paula Dobriansky pareiškė, kad nepaprastai svarbu informuoti Amerikos žmones apie Pabaltijo padėtį. Prof. Taageperos Paula Dobriansky paklausė įdomų klausimą: jeigu JAV nepripažįsta Pabaltijo prijungimo prie Sovietų Sąjungos ir JAV-bių raketos Europoje nukreiptos į Pabaltijį, kodėl nepaskelbti Pabaltijį „nuclear-free zone“?

Diskusijas apie mišrias santuokas pravedė latvė dr. Mauts-Ray ir jos vyras amerikietis Benjamin Ray iš Washingtono. Ji pareiškė, kad nenori nei girti, nei peikti mišrias santuokas. Ji ir jos

„Naujus metodus politinėje veikloje“ aptaria Pabaltiečių jaunimo kongreso simpoziumo dalyviai Peter Ristoo, Vidmantas Rukšys, Jonas Zerr ir Karlis Zamus. Kongresas įvyko rūpūčio mėn. latvių stovyklavietėje „Priesaulė“.

vyras tik norėjo pasidalinti savo šeimos patyrimu. Jų vaikai puikiai kalba latviškai. Jie abu prieš vedybas susitarė, kad savo vaikus mokys latviškai kalbėti. Iki penkerių metų jų vaikai kalbėjo tik latviškai. Jos vyras pramoko „kitchen Latvian“. Jos tėvai taip pat prisidėjo, mokydami vaikus. Vienu metu susidarė nemalonumų su vyro tėvais, kurie negalėjo susikalbėti su savo anūkais. Pradėjus vaikams eiti į mokyklą, jie greitai išmoko angliškai ir visi nesupratimai pranyko. Suprantama, kad jų šeima yra išimtis, bet tai įrodymas, kad stengiantis pasiekama gražių tikslų. Abu Ray pabrėžė, kad yra moksliniai įrodymai, jog vaikai, kurie iš mažens yra pratami prie keletos kalbų, dažniausiai užauga gabesni už tuos, kurie tik vieną kalbą moka.

Penktadienio vakare vyko bendras dainavimas prie laužo. Dainuota lietuviškai, latviškai ir estiškai. Paskutinei laužo liepsnei užgesus, visi pajudėjo į salę, kur šokta iki vėlomos.

Šeštadienį iš ryto vyko būrelių užsiėmimai. Buvo trys būreliai: moderniško vaidinimo būrelis, vadovaujamas estų; lietuvių tautinių šokių būrelis, vadovaujamas Rasos Kroktytės, ir ateinančio kongreso planavimo būrelis.

Popiet kalbėjo lietuvis adv. Ernestas Raskauskas iš Washingtono. Jis paaiškino apie savo darbą, ginant lietuvių prieš OSI (Office of Special Investigations, U.S. Department of Justice) kaltinimus. Jo pranešimas buvo ilgas, įdomus ir informuojantis. Reikėtų jį spaudoje atskirai paskelbti.

Po trumpos pertraukos vyko jauno esto advokato Martin Suudberg iš Washingtono suorganizuotas simpoziumas. Simpoziumas buvo aktualus ir įdomus. Jis lietuvių (Baltic American Freedom League), BATUN (Baltic Appeal to United Nations) ir JBANC (Joint Baltic American National Committee) veiklą. Organizacijoms atstovavo Daiva Kezienė, Juta Ristoo ir Anita Bedelis. Simpoziumo mintis irgi tektų atskirai spaudoje paskelbti.

Šeštadienio pavakarį buvo simpoziumas apie naujus politinės veiklos metodus. Lietuviams atstovavo Vidmantas Rukšys ir Jonas Zerr (abu iš Philadelphia), latviams jaunas advokatas Karlis Zamus ir estas Peter Ristoo. Vidmantas ir Jonas kalbėjo apie „lobbying“ Washingtono. Jų patirtimi, geriausia užmegzti gerus ryšius su „legislative assistants“. Per juos galima palenkinti senatorių ir kongresmanų balsuoti sau norima kryptimi.

Karlis Zamus papasakojo, kaip grupė latvių užpiko akcijų Occidental Petroleum kompanijoje. Toji bendrovė žadėjo statyti fabriką Latvijoje, kuris būtų sutraukęs daug rusų darbininkų. Per visuotinę „shareholder“ suvažiavimą latviai smarkiai agitavo ir ragino „šerinkus“ balsuo-

ti prieš projektą. Suvažiavimas atmetė pasiūlymą. Kompanijos prezidentas Armand Hammer nepaprastai ant latvių supyko, bet latviai laimėjo.

Peter Ristoo siūlė ateinančią Pabaltiečių jaunimo kongresą rengti Los Angeles mieste per olimpijadą ir pasinaudoti reta proga propagandai. Karlis Cerbulis papasakojo, kaip per žiemos olimpijadą Lake Placid, New Yorke, grupė latvių, pasipuošę savo tautiškoms spalvomis, priėjo prie latvių sportininkų iš Latvijos ir užmezgė ryšius su jais.

Šiomis mintimis ir užmojais baigėsi pagrindinė kongreso dalis. Šeštadienio vakaras liko pasilinksminimui. Linksmino rytinio pakraščio jaunimo labai mėgstamas „rock and roll“ orkestras „Akacis“ iš New Yorke. Šokiai vyko daržinėje, kuri greitai prisipildė. Visi linksminosi ir šoko iki gaidgystės.

Sekmdienio rytą latvis evangelikas kunigas iš Bostono atlaikė ekumeninį susikaupimą. Jis papasakojo apie savo kelionę į Estiją ir kaip tenai susitiko su tikinčiais. Įspūdingiausias jam liko momentas, tai atsiveikimas Talino geležinkelio stotyje. Belaukiant traukinio, staiga visi pradėjo giedoti vieną tarptautinę religinę giesmę. Nors grėšė rimtas pavojus tai daryti — jie nepabūgo.

Religinis stovyklautojų susikaupimas baigtas visiems giedant „Thei shall know we are Christians by our love“. Po to stovyklautojai išsirikiovo vėliavų aikštėje užbaigimo ceremonijoms. Stovyklos vadovybė padėjo visiems atsilankiusiems ir perskaitė laišką Pabaltiečių jaunimui už geležinės uždangos, kuris bus perduotas per Amerikos balsą.

Šio kongreso pasisekimas didele dalimi priklauso mažai grupei jaunimo, kurie savo pinigais ir darbu suruošė šį suvažiavimą: tai Vidmantas Rukšys (Philadelphia), Karlis Cerbulis (latvis - Washington), Martin Suunberg (estas - Washington) ir Henno Parks (estas - Philadelphia).

Stovyklos programa buvo labai gerai organizuota ir aukšto lygio. Keli paskaitininkai, suprasdami, kad rengėjai nėra gavę pinigines paramos iš jokios organizacijos, sutiko dalyvauti be jokio atlyginimo. Jiems visiems nuodirdi padėka.

Automobilių karavano dalis pakeliui į pabaltiečių demonstracijas Concord, New Hampshire.

Pabaltiečių jaunimo kongreso demonstracijos dalyviai informuoja televizijos atstovus.

Jau niekad nebesugrįš V PLJK stovykla...

Ziemos stovyklose Jūsų laukia linksmybės. Tai vaizdas iš praėjusių metų skautų akademikų slidinėjimo stovyklos.

Taip atrodė mūsų motiutės prieš 50 metų Kaune, nepriklausomoje Lietuvoje.

STUDENTŲ KALENDORIUS

Guodžio 25 d. — Kalėdų šokiai studentams Jaunimo centre.

Guodžio 26 d. — sausio 1 d. — Studentų ateitininkų žiemos stovykla Neringoje.

Guodžio 27 d. — sausio 2 d. — Skautų akademikų slidinėjimo stovykla.

Linksmų šv. Kalėdų ir įdomių 1984 metų! Iki pasimatymo!

J. D.

Kun. Petras Urbaitis, Brazilijos lietuvių parapijos darbuotojas, po apsilankymo Lenkijoje ir kituose Europos kraštuose pas pop. Joną Paulių II Romoje.

MOKYTOJA IŠ YLAKIŲ

Mokytoja Onutė Ramanauskaitė gimė ir užaugo Mažeikių apskrityje, netoli Ylakių. Ilgą laiką buvo Ylakių gimnazijos direktorė. 1940 m. rusams okupavus mūsų tėvynę, baigiant eilinį mitygą, gimnazistai senu papratimu užgiedoję Lietuvos himną. Direktoriė Onutė Ramanauskaitė iš įpročio atsistojo, ką po to padarė visi mokiniai. O tais metais jau daug būta komjaunuolių, komsojų, kurie tik gaudė įvairias naujienas, sekė žmones ir įvairias žinias perdavinejo saugumui.

Mokytoja Ramanauskaitė buvo apie 45 m. amžiaus, smulkus sudėjimo, rami, švelnus būdo. Jauna būdama neturėjo niekad laiko rūpintis savimi, todėl ir šeimos neturėjo. Nepriklausomybės metais su švietimo ministerijos kelialapiu apvažiavo dalį Europos, pabuvodama Italijoje, Prancūzijoje, Šveicarijoje ir Vokietijoje.

1940 m. birželio 14 d. anksti rytą į jos buto duris pasibeldė enkavedistai ir liepė ruoštis kelionei. Jų tarpe mokytoja pamatė žydų tautybės savo mokinį, kuris iki bolševikmečio buvęs geras mokiniš, gana ramaus būdo, o vėliau parodęs savo tikrą charakterį, kad net kelis kartus tekę su juo pasiginčyti. Deportavimo priežastis — per didelį lietuvių pasipriešinimą viešojoje vietoje, net mokinijų tarpe.

Traukinys bėdėjo į rytus apie dvi savaites, ne tik maisto, bet ir vandens ne kiekvieną dieną duodavo. Vagone taip buvo prigūsta žmonių, kad net sėdėti žmoniškai nebuvo galima. Tik po kelių savaičių pravažiavus Uralą, traukinys stabtelėjęs ir padarė kelionėje pertrauką ilgesniam laikui. Iš ešalono pamazū pradėjo išleidinėti vargšus tremtinius. Išbalčius, sustingusius nuo ilgo sėdėjimo, su užtinusiomis akimis ir klykiančiais vaikais. Ten už Uralo vėlyvesni pavasariai, žydėjo purienos, jokių medžių, tik kiek akys užmato pievos ir balos. Kad ir paleidus, niekur ne išbrisi ir nepabėgsi. Išlipę vaikučiai nesidžiaugė nė gėlimis, tik tėvams verkiant, jungėsi bendram liūdesiui, lyg suprasdami, kad ta kelionė nieko gero jiems nežada. Bekeliaudamos kelios tokios šeimos turėjo mirusių ir galvojo, kad kelionė baigiantis, gal galės žmoniškai juos palaidoti, tačiau, karštam orui esant, buvo priversti juos atiduoti. Jie enkavedistų buvo išmėtyti prie geležinkelio pylimo.

Ir taip po ilgos ir sunkios kelionės buvo nugabenti į Krasnojarsko kraštą, dar pakelėje atskiriant paauglius berniukus ir vyrus. Taip ir buvo atgabenti į apieštas kolchozų moterys, seneliai ir maži vaikai. Jau pirmas mėnesiais išmirė maži vaikučiai ir keli silpnesni senukai.

Kolchoze, kuriame buvo apgyvendinti lietuviai, taip pat tebebuvo tik seniai, invalidai ir vaikai. Kolchozas turėjo keiolika kiaulių ir ožkų. Patys

Lietuvoje. Pastebėję neregistruotą asmenį, nė metų neišgyvenusi Lietuvoje, vėl ištrėmė į Sibirą, tačiau į Kemerovsko mažą miestelį Zlotoustą. Tame miestelyje po aštuonerių lagerio metų "laisvėn" buvo paleista mano vyresnė sesuo Sofija R., kur ir susipažino su Onute Ramanauskaite. Po Stalino mirties 1957 m. buvo reabilituota ir grįžo Lietuvoje. Mokytoja Onutė buvo dažnas svečias mūsų šeimoje, bet kaip keista, sunkiausia joms būdavo kalbėti apie išgyventą siaubą Rusijoje. Sunku man būdavo šį tą iš jų pergyvenimų išgirsti. Sakydavo, kad sunku joms apie praeitį kalbėti.

Onutė mirė 1974 m. Ylakiuose. Laidotuvėse dalyvavo daug jos buvusių mokinių, pažįstamų iš visų Lietuvos kampelių. Jos šviesus atminimas ilgai liks mūsų tarpe.

Vanda Stašaitienė

Hearng Problems? Speech Problems? Learning Problems?
Services provided to children and adults.
Contact
THE SIEGEL INSTITUTE
MICHAEL REESE HOSPITAL
3033 South Cottage Grove
Chicago, IL 60616
TEL — 791-2900

DR. WAFIK A. HANNA,
Board Certified
Practice limited to Facial Cosmetic Surgery and Hair Transplants
3722 S. Harlem, Riverside, Illinois
TEL — 442-7111
40 S. Clay, Hinsdale, Illinois
TEL — 887-8180

DRIFTWOOD STEAK HOUSE
4330 S. Pulaski — Tel. 523-7800
Open Christmas Day 12 noon—5 p.m.
Super Deluxe Buffet. Must see to appreciate All you can eat \$8.95. Don't forget your New Year's Eve Party. Tickets on sale now—Call for info.

Seasons Greetings
L & M SPORTS
3784 W. 79th St. — Tel. 767-7303
Equipment for all Sports, Trophies & Awards. Warm Up Suits 20% Off.

BICEK'S HOUSE OF FLOWERS
Large selection of poinsettias, centerpieces and arrangements for all your holiday needs and gifts.

2500 S. Christiana, Chicago, Ill.
TEL — 521-5900

ADVOKATAS ALGIS GLAMBA
6900 South Pulaski Road
Chicago, IL 60629
TEL — 767-0603

Valandos pagal susitarimą
For the Ultimate Banquet With That Country Club Atmosphere
PALOS COUNTRY CLUB
131st & Southwest Highway
Palos Park, Illinois
Banquets for 100 to 500 People
For Information Call 448-6550

FASHION CARPETS
KILIMAI
Lietuvių prekyba
3304 W. 63 St. — Tel. 778-9064

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MEGEJAMS

Daug sutaupysite, pirkdami Čia jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis ypatingai pigiai. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atidaryta pirmad. ir ketvirtad. vakarais iki 9 val.
3314 West 63rd Street
Tel. — PProspect 6-8998

Laimingai atšventę Auksinį Jubilejų, ILLINOIS LIETUVIŲ PREKYBOS RŪMAI
(Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois)
sveikina visus su Šventoms Kalėdoms ir Naujais Metais.
Linkime visiems lietuviams jungtis ir sykiu vieningai dirbti dėl Lietuvos išlaisvinimo.
VALDYBA — DIREKTORIAI — NARIAI

Linksmų šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų linkni visoms savo klientėms ir draugams
ARTISTIC HAIR STYLIST
Sav. STASYS RACKEVICIUS ir šuknotojos
Specialybė trumpiems ir ilgoms plaukams ir "Blow Waving"
2822 W. Marquette Rd., Chicago, Illinois
(Naujoj vietoj) Tel. HEmiock 6-1098

SPECIAL RENTAL APARTMENTS
A limited number of 1 bedroom apartments on Chicago's northside will soon be available with a special rent subsidy. If you are a single person living alone, to be eligible you must be over 62 years of age, or handicapped or disabled, or displaced by government action and have an annual income of under \$17,600.
Two person families must have a combined annual income of under \$20,100 in order to be eligible.
Monthly rent will be no more than 30% of your monthly income minus \$55 monthly utility allowance.
For example if your monthly income is \$1250.00, your rent is \$375 minus \$55 allowance for utilities, you pay \$320 monthly rent. If your income is \$400 per month times 30% = \$120 subtract \$55 utility allowance and your monthly rent is \$65.
None of the apartments have been lived in. They are valued at \$530 monthly plus utilities. All have modern appliances including dishwashers, new carpeting. Our luxury building has an elegant lobby, a 24 hour doorman, a laundry room, a parking garage and food store.
For information and appointment to view our beautiful apartments call
989-8359
Monday thru Friday 10 a.m. to 6 p.m. and ask for
Ms. Baker
Equal Housing Authority

GINKIME LIETUVOS TEISES
Nepamirškite savo aukos Lietuvių Teisėms Ginti Fondui
Prašome pasinaudoti šia atkarpa. Čekius rašyti "Lietuvių Teisėms Ginti Fondas" (arba "American Lithuanian Rights Fund, Inc.") ir siųsti adresu: 5620 S. Claremont Ave., Chicago, Illinois 60636.
Auka Lietuvių Teisėms Ginti Fondui ..... US \$.....
Pavardė, vardas .....
Adresas .....

REAL ESTATE
DAYTONA BEACH, FLORIDA
baigiami statyti „Atlantic Villas“ Condominium Townhouse butai, — 3764 S. Atlantic Ave., Daytona Beach, Florida.
Erdvūs kambariai; visi butai su keturiais balkonais ir dvigubu garažu — skersai gatvė nuo pajūrio. Per priekinius langus netrukdomas vaizdas į jūrą; per užpakalinius — į žaliuojantį Halifaxo sienį.
Kainos prieinamos. Skambinti vakarais ir savaitgaliais — 1-312-425-7160
JONAS STANKUS: P.O. Box 728, Daytona Beach FL. 32029

CLASSIFIED ADS

ISNUOMOJAMA — FOR RENT
Išnuomojamas gražus 3-jų kamb. butas moteriai. 2-me aukšte iš kiemo. 6138 S. Artesian Ave, Skambint (angliškai arba lenkiškai) tel. 925-6126.
Grazus 5 kambarių butas Marquette Parke. Skambint po 6-os val. vakaro 434-8852.

HELP WANTED — MOTERYS
RECEPTIONIST—PRIEMEJA
Dantų gydytojiui reikalinga suaugusi moteris—priemeja ir kiek padėti prie pacientų. Dirbti dalinį laiką. Išmokysime. Skambint tel. 925-8288.

MISCELLANEOUS
Patyręs lietuvis
PIANO MEISTRAS
HERKULIS STROLIA
Profesionaliai ir sąžiningai suderins ir sutaisys jūsų pianą.
Prašau skambint
867-1430

10 — 20 — 30% pigiau mokėsite už apdraudę nuo ugnies ir automobilio pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. GA 4-8654

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus
NEDAS, 4059 Archer Avenue
Chicago, IL 60632, Tel. 927-5980

M. A. ŠIMKUS
INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC
4259 S. Maplewood, tel. 254-7450
Talp pat daromi Vertimai, Giminių švietimai, pildomi Pilietybės Prašymai ir kitokie blankai.

Įvairių prekių pasirinkimas nebrangiai iš mūsų sandėlių.
COSMOS PARCELS EXPRESS
2901 W. 69 St., Chicago, IL 60629
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Tel. — 925-2737
Vytautas Valantinas

A. VILIMAS MOVING
Apraustas perkraustymas
Įvairių atstumų
Tel. 376-1882 arba 376-5996

VALOME KILMUS IR BALDUS
Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis.
BUBNYS
Tel — RE 7-5168

MOVING
SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna aprauda.
Priaime MASTER CHARGE ir VISA
Telef. — WA 5-8063

NAMŲ APSITVARKYME
Ruošiatės ką perstatyti, pakeisti, atnaujinti. Garažą. Viduje ar iš lauko namo. Rūpinatės? Visuomet Čia Jums su patyrimu, už prieinamą kainą, padės, skambinant po 6-05 val. vakaro.
Telef. — 476-3950

REAL ESTATE
Atdaras apžiūrėjimui sekmdienį nuo 1 iki 3 val. popiet
3719 W. 62 PLACE
Didesnei arba giminingom šeimom 7 kamb. namas. 2 vonios. Pilnas rūšys. Garažas. Pasimatysime sekmdienį.
67-os ir Lawndale apylinkė
Grazus 3-jų miegamų mūr. namas. Pilnas rūšys. Soninis įvažiavimas į garažą.
CENTURY 21—CAHILL BROS.
4100 W. 63rd Street
TEL. — 585-6100

GERAM STOVYJE BUNGALOW.
Statytas pagal užsakymą. 3 miegamieji, įrengtas rūšys.
Telef. — 585-8628
Pajamų bungalow — 1½ aukšto mūr. rinitis. 3 butai, vienas su dviem miegamais. Garažas. Marquette Parko centre. Nebrangus.

2-jų aukštų mūrinis. Pirmame aukšte 6 kamb. 3 mieg. Antras aukštas padalintas į 2 butus. Batsiuvio dirbtuve rūšyje. Geros pajamos. 69-ta ir Wash. tenav.
SIMAITIS REALTY
Insurance — Income Tax
2951 W. 63rd Street
Tel. 436-7878

BUTŲ NUOMAVIMAS
Draudimas — Valdymas
Namy pirkimas — Pardavimas
INCOME TAX
Notariatas — Vertimas
BELL REALTY
J. BACEVICIUS
6529 S. Kedzie Ave. — 778-2233

MISCELLANEOUS

GRIGALICNAS CONSTR.
Nauja statyba — Medžio darbai
Namų pataisymai
Tel. — 925-1518
Apraustas — Sąžiningas

TAISO
MASINAS IR SĄDITUVUS
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO
Kreiptis į Hermaną Deckį
Tel. 585-6624 po 5 val. vak.
Kalbėti lietuviškai

PACKAGE EXPRESS AGENCY
MARIA J. NOREIKIENE
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Labai pagelaujamos geros rūšies prekės. Maistas iš Europos sandėlių.
2608 W. 69 St., Chicago, IL 60629
Tel. — 925-2787

JONAS PUZINAS
Rinktiniai Raštai I
PROISTORE

"Šiam leidiniui J. Puzino raštus talikino dr. Marija Gimbutienė, dar Lietuvoje pas jį baigusi prostore ir gerai susipažinusi su paskelbtaisiais darbais" — taip rašo Antanas Mažiulis knygos pradžioje. Šį leidinį sudaro dvi dalys: Lietuvoje išleisti darbai ir Svetur išleisti darbai. 684 psl.

Rinktiniai Raštai II
KULTūros IR POLITIKOS ISTORIJA

Leidiny suskirstytas į tris skyrius: Miestų istorija, Kultūros istorija ir Politikos istorija. 750 psl.

Abu toms spaudai paruošė Antanas Mažiulis. Knygos didelio formato, daug iliustracijų, kieti viršeliai. Išleido Lituanistikos Instituto leidykla 1983. Kaina su persiuntimu už du toms \$37.50.
Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629
Perskaityt "Draugą" dukite jį kitiems pasiakiatyt!

Tą popietę, kai dangus buvo labiausiai žiaurus ir grasinantis, Vincentas išskėtė sparnus ir išskrido. Jau buvo prabėgę keturiasdešimt dienų nuo to laiko, kai tylus, nuliūdęs, vienišas ėjo į Arką. Tačiau iš pat pirmos akimirkos visi pamatė, kad jo kūne nebuvo ramybės. Nervuotas, nepatenkintas, vaikštinėjo šen ir ten, tartum tas didelis laivas, kuriame Viešpats saugojo gyvybę, būtu buvęs kūrinių įžaidimas. Tokiame triukšme — gaidžiui giedančių vidurkaktėje, liūtiui maurojant dieną — jo juodas, sausas pavidas buvo gyvas protestas prieš viską. Prieš begalinį vandenį, kuris godžiai dengė žemę, ir prieš Viešpatį Dievo mažuotą neteislingumą. Jis nerimdamas klausė, kuriam galui gyvuliai buvo suvartyti ir sumaišyti šiotikiam Babelio bokšte? Ką turėjo bendra gyvūnija su susikaltimais žmonių, kuriuos Viešpats norėjo nubauti? Jo akyse aukštieji užmanymai, nulėmę šį tvaną, susidūrė su giliu, instinktyviu jausmu, kuris nesida vė nušalinamas. Ir juo labiau Dievo ranka draskė dangaus versmes, juo labiau Vincentas savo liūdnam juodume kaupė viso, kas buvo gyva ir mirė, protestą.

To nepaisant, keturiasdešimt dienų jo silpnas kūnas jį laikė čia. Nė jis pats negalėjo pasakyti, kaip nuo Libano nusileido į prielauką, o paskui Arkoje iš baltųjų Nojus rankų per tiek laiko priimdavo kasdieninį davinį. Tačiau sugebėjo persigalėti. Jam pavyko pagaliau išlaisvinti iš negarbingos savęs išsaugojimo minties ir išskleisti sparnus, lekiant į baltą jūros bovirą. Jam išskrendant, visi jį žiūrėjo pagarbiai, tylėdami. Išsigandę ir nustebe, matė drąsulių atvira krūtine perskrendant pro pirmąją ugnies sieną, kuria Dievas norėjo sutrukdinti pabėgimą, ir dings tant toli, erdvės kraštuose. Tačiau niekas neištarė nė žodžio. Tą akimirką jis buvo savo paties išlaisvinimo simbolis. Aktyviai protestuojanti sąžinė prieš lėmimą, išgelbėjusį kiekvienos rūšies tik vieną porą.

Tuo tarpu, kai savo viduje liūtai ir mašalai skonejosi tuo išlaisvinimu, iš aukštybių ilgas, kaip graustinis, baltas, perskrodžias, kaip žaibas, Dievo balsas: — Nojau, kas nutiko su mano tarnu Vincentu? Žmonės ir gyvuliai suakmenėjo. Ledinėje tyloje netgi nė vandens dūžiai ir laivo šonų nebebuvo girdimi. Ir vėl Viešpats paraližavo gyvybę. Ir vėl plazdančios materijos likutį nubloškė į pasyvines egzistencijos sąlygas.

Tačiau Nojus buvo žmogus. Ir jame egzistavęs egoizmas nulempėjo keliai ir, kaip iš šaknų pabalima, savo siaubą ir savo nustebeimą.

— Vincentai! Vincentai! Kas nutiko su Vincentu? Nieko.

— Vincentai! Jokių atsakymų. Visa kūrinių atrodė, lyg iš akmens surkuta.

— Vincentai! Vincentai! Te Dievas mane gelbstil. Pagaliau kažkas, pasigailėjęs tos sielos menkystos, pranešė: — Vincentas pabėgo... — Pabėgo? Kaip pabėgo? — Pabėgo... Išskrido...

Patrijarko veidu pradėjo sunktis šaltas prakaitas. Paskui suvirpėjo keliai ir, kaip iš šaknų pakirstas kedras, išvirt ant grindų.

Padangės pilkoje vienumoje tartum kažkas suabejojo. Per nematomas rankas to, kuris turėjo visą galią ir tą valandą atpalaidavo vandenį ir ugnį ir jiems atidavė pasaulį, prabėgo lyg ir baimės virpulis.

Tačiau gyvybė negalėjo taip laikytis: neiški, neutrali, virš begugnės kabanti ant siūlo, kuri nutūso nuo Kūrėjo į padarus. Tą akimirką tebuvo tik akimirka, nes tuoj Dievo balsas nuaidėjo beribe padange ir atbudusio Nojus liežvis atsakė.

—Nojau, kas nutiko su mano tarnu Vincentu?

—Viešpatie, tavo tarnas Vincentas pabėgo. Aš jo nesu įžeidęs, nei badmirio ranka dalinęs jam davinį. Niekas pikta su juo nesiėlgė. Vien tik nuogas maištas jį pakėlė... Bet atleisk jam, o taip pat ir man... Ir jį išgelbėk, nes, kaip esi liepęs, aš tik jį vieną priėmiau...

—Nojau! Nojau! Ir Dievo žodis, baltas, vėl nuaidėjo begaline jūros dykuma. Po to užstojo dar siaubingesnė tylo. Ir tuštumoje, kurioje visa, atrodė, skendo, buvo girdėti tartum ilga vaiko rauda, beviltiškas verksmas Nojus, kuris tuo metu ėjo šešis šimtusius metus.

Tuo tarpu vos pastebimai Arka pakėlė kryptį. Ir toliau, tartum nematomo piloto vedama, tartum paslaptingos, tvirtos, skubantios jėgos stumiama, ji, kuri ligi šiol klaidžiojo pagal vilnių lėgėdį, neryžtingai ir lėta, pasuko į tą vietą, kur prieš keturiasdešimt dienų buvo Armenijos kalnai.

Visų širdyse tas pats netikrumas ir tas pats troškimas. Kokie dabar galėjo būti Viešpaties ketinimai? Kokia bus šito maišto pabaiga?

Valandų valandas taip plaukė Arka, pilna to paties klausimo ir to paties siaubo. Ar Viešpats pavers vėją grįžti į laivą? Ar visų akivaizdoje pasijus jam mirtį, kaip pavyzdį kitiems? Ar kita ką jis darys? Ir pagaliau, ar Vincentas atsilaikė prieš audros siautulį, nakties tamsą ir begalinį tvaną? Ir jeigu viską nugalėjo, kur nutūpė? Kuriam pasaulio gale dar buvo vilties lopinėlis?

Niekas negalėjo atsakyti į savo paties klausimus. Akys išmigo į begalybę, širdys plakėsi bailaus maišto jausmu, o valandos slinko.

Staiga labai akylai lūšis pamatė žemę. Žodis, baimingai išstartas, nes atrodė kaip mirasas ar keiksmas, perbėgo per visą Arką kaip kvaptis. Ir visa, kas buvo gyva, užkopė ant denio, karštai susijaudinę, kad šitam vargingam pasaulyje dar tebėra tvirta žemė.

Zemė! Nei plokštikalnis, nei lyguma, nei dykuma. Niekas panašaus. Migloje, kurią gobšios akys po truputį galėjo perskrostiti, tebuvo matomas tik kalno čiukuras, vieno kalno viršūnė kyšojo iš vandens. Bet to užteko. Tiek žmonėms, tiek gyvuliams ta kalniukų pluta prašoko dydžio, naudos ir būtinumo sąvoką. Jos buvimas buvo už jų pačių buvimo ribų, nes, atisūrus priešais didesnę tikrovę, jie staiga pasijuto pasimetę apčiuopiamoje tikrovėje. Zemė! Joje, toje išsipūtusioje jėgoje, į kurią dabar akys meilingai nukrypo, glūdėjo motiniškas protestas viso, kas buvo gyva ir žuvo vandan pagrindo, kuris nebuvo čionykštis.

Zemė! Tačiau vardo saldumas slėpė saviję kartelį. Zemė! Taip, dar tebebuvo šiltas motinos iščius. Bet kur sūnus? Kur Vincentas, legalus jo vaisius? Ir vistiek Vincentas tebegyveno.

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turtu Chicago miesto ledimas. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
4514 S. Talman Ave. 927-3559
KLAUDIUS PUMPUTIS

Ateitininkų vadovas
Stasys Yla
"VADOVO" pirmąją laidą visiškai išsėmus, reikalingumą ypač pajuto studentų, moksleivių ir jaunųjų ateitininkų vienetų vadovai ir nariai, stovyklų ir kursų programų vadovybės — taip rašo pratarmėj antrojo "VADOVO" laidoje. Išleido Ateitininkų Federacija — knygos autoriaus atminimui pagerbti. 478 pal.

Spaudė "Draugo" spaustuvs, Chicago 1983. Kaina su persiuntimu 9 dol.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Pagal tai, kaip laivas artėjo, viltingesnės akys toluomoje galėjo išskirti jo aštrų profilį, horizonto perskeltą, girežtą liniją, juosusią kūną, kuris kartu buvo ir valios mūras.

Pasiekė! Sugebėjo nugalėti! Ir visų sielas nusileido atkeršyto bėgumo ramybė.

Tačiau vandenys tolydžio kilo, ir kalno čiukuras kas akimirka vis mažėjo.

Zemė! Bet dabar jos tiek mažai ir kiekvieną kartą vis mažiau, kad visų akys išmigo į ją, neramios, lyg norėdamos apginti nuo sūkuriu. Apginti ją ir apginti Vincentą, kurio buvimas ankštai susirišo su žemės likimu.

Bet, ai! "Buvo perkirstos didžiosios prarajos versmės ir atidaryti dangaus kriokliai". Žmonės ir gyvuliai pradėjo netekti vilties akivaizdoje neišvengiamo panėrimo to paskutinės nepriklausomo gyvenimo tvirtovės. Ne, niekas nieko negalėjo prieš Dievo valią. Niekas nieko negalėjo prieš jūrą, kuri vis kilo, kaip bausmė, prieš dangų, kuris prasiverė vandenimis ir ugnimi, prieš nematomą ranką, kuri laikėsi nepermaldaujama.

Drebėdama iš baimės, minia be tikėjimo žiūrėjo į čiukurą ir į varną ant jo betupintį. Pėda po pėdos, kalnas vis smigo. Beliko ant jo tik akmuo ir ant jo — juodas, ramus, vienišelis atstovas to, kas buvo šaknis, pasodinta į savo tik-

"Mt. Greenwood Chapel"
GREENWOOD FUNERAL HOME
3032 West 111th Street
333-2257 561-4343

GREAT LAKES OVERHEAD DOORS INC.
Doors and Openers, Reasonable Prices
Fast Service. 28 Yrs. Experience
5155 S. Kedzie — Tel. 925-5900

ADVOKATŲ DRAUGIA
V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS
6606 So. Kedzie Avenue
Chicago, Ill. 60629, Tel. 778-8000

Darbo valandos:
Nuo 9 v. ryto iki 5 val. popiet.
Šeštadieniais pagal susitarimą.

STASYS ŠAKINIS
LIETUVIS DAZTOJAS
Dažo namus iš lauko ir iš vidaus.
Darbas garantuotas.
4612 S. Paulina St.
(Town of Lake)
Skambint 927-9107

MASTER PLUMBING
Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisyimai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai, Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavarde ir telefoną — lietuviškai.

SERAPINAS — Tel. 636-2960

Pensininkams auto apdrauda
Amžius 62 iki 80 m.
PUSMEČIUI
\$126.00 Chicagoje
\$97.00 Ciceroje
(15/30/10/UM)
6529 So. Kedzie Avenue
I. BACEVIČIUS — 778-2233

WAGNER and SONS
TYPEWRITERS AND ADDING MACHINES
Nuomėja, Parduoda, Taiso
Virš 50 metų patikimas jums patarnavimas.
5610 S. Pulaški Rd., Ch'go.
Phone — 581-4111

ra aplinka, ryžtingas, drąsus Vincentas. Atvirom, giliom akim sekė Arka, kuri artėjo su potvyniu. Tačiau jo kūne nebuvo kitokio nusistatymo, kaip tvirtai laikytis ten, nepaisant Dievo valios. Taip, žiūrėjo į laivą, bet tik tam, kad dar stipriau įsikibtų savo nagais.

Nojus ir visa likusi kūrinių tyliedami žiūrėjo į tą dvikovą tarp Vincento ir Dievo. Ir visi, užmiršę save pačius, tegalvojo tik apie tai: ar išsigelbės Vincentas ir jį laikanti papėdė, ir ar Viešpats išsaugos kūrinių sandarą ar, paskendus paskutinei žemės pėdai, numirs Vincentas, o karu su juo nutruks ir žiedas beribės, uždaros ir tobulos grandinės, kaip vaisiaus žievė. Visiems paskutinės uolos likimas buvo surištas su paskutiniu gyvybės atodūsiu, nes niekas Arkoje nesijautė esąs gy-

vas. Kraujas, alsavimas, sulčių sultys buvo tas varnas, juodas, sušlapęs nuo galvos iki kojų, kuris ramiai ir užsispyręs, tupėdamas ant paskutinės išlikimo galimybės, metė iššūkį Dievui.

Triskart viena didelė banga įsišūbavusi aplaižė varno nagus, tačiau triskart pasitraukė. Su kiekviena vilnim silpna Arkos širdis, priklausanti nuo ryžtingos Vincento širdies, suvirpėdavo iš siaubo. Mirtis bijojo mirties.

Tačiau netrukus visi suprato, kad Viešpats dvejojo, kad jis jau nieko negalėjo prieš tą nepajudinamą valią gyventi.

Visi pamatė, kad, norėdamas išgelbėti savo paties kūrinių, nusileido.

Kad, nuliūdęs, uždarė dangaus vandenų vartus.

Išvertė P. Gaučys
M. Torga, portugalų poetas ir

Mylimai motinai
A. + A.
ONAI ZABUKIENEI mirus,
jos sūnams JONUI ir BRONIUI, dukteriai LAIMAI ir jų ŠEIMOMS reiškiamo gilią užuojautą ir drauge liūdime.

FISHER BODY BENDRADARbiai
VLADAS BIELINIS
LEONAS BILIONAS
ARVYDAS HELD
LEONAS JURAITIS
JONAS LABANAUSKAS
ANTANAS MIKSTAS
ANTANAS RIMKUS
ANTANAS SEREIKA

A. + A.
VIKTORUI SUTKAIČIUI mirus,
liūdinčiai mylimo brolio agr. SALOMĖJAI JANULAI-TIENEI su ŠEIMA, GIMINĖMS Amerikoje ir Lietuvoje nuosirdžiausia užuojautą reiškia ir kartu liūdi

LIETUVIŲ AGRONOMŲ SĄJUNGA CHICAGOJE

A. + A. ONAI ZABUKIENEI mirus,
jos sūnų Joną, mūsų klubo nari, ir visą jo šeimą nuosirdžiai užjaučiame.

CHICAGOS LIETUVIŲ GOLFO KLUBAS

JAY DRUGS VAISTINĖ
2759 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629
Tel. — 476-2206

ROPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SILDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS
D. KUHLMAN, B.S., Registrootas vaistadainikas
Atdara šokiadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro
Sėkmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakaro.

"DRAUGAS" YRA GERIAUSIA KALEDINĖ DOVANA
Naujam skaitytojui tik 45 doleriai vienieriems metams!

Kalėdų švenčių ar kitokia proga užsakykite kaip dovaną dienraštį "DRAUGĄ" savo giminaičiams, sūnui, dukrai ar kaimynui, kurie jo neskaity. Toji dovana bus didžiausias Jūsų įnašas į lietuviškos stiprinimą išsivijoję.

Pasinaudokite šia iškarpa.
Užsakau "DRAUGĄ" kaip dovaną savo kuris-ri yra naujas skaitytojas. Priedu ..... dol.
PAVARDĖ ir VARDAS .....
Street No. ....
City ..... State ..... zip .....

Siųgti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

draugus, šeštadienis, 1983 m. gruodžio mėn. 17 d. 7

rašytojas, labiausiai išgarsėjęs savo novelėmis iš paukščių ir gyvulių gyvenimo, kurias neretai supina su bibliniais motyvais. P. G.

MINEJO IR LIETUVĄ
Britanijoje veikiančios Kestono kolegijos direktorius anglikonas kun. Michael Bourdeaux šių metų vasarą lankėsi Australijoje ir Naujojoje Zelandijoje, kur skaitė paskaitas apie religinę padėtį komunistų valdomuose kraštuose. Savo paskaitose kun. Bourdeaux plačiai pa-

lietė ir Lietuvos Bažnyčios ir jos tikinčiųjų dabartinę sunkią būklę, pasiremdamas Kestono kolegijos renkama dokumentine medžiaga. Kun. Bourdeaux, kaip žinoma, yra parašęs knygą apie Lietuvos Bažnyčią "Kryžių kraštas".

Ašaros veikiausiai (greičiausiai) nudžiūsta.
Visur užkliūna kaip krevieji ratai.

LINKSMŲ ŠVENTŲ KALEDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
nuosirdžiausiai linkime visiems mūsų giminiams, draugams ir pažįstamiems, esantiems čia Amerikoje ir kitose pasaulio dalyse.
ELEONORA ir ANTANAS ŠČUKAI

LIETUVIŲ AGRONOMŲ SĄJUNGA CHICAGOJE
Veda KAZĖ BRAZDŽIONYTE
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio, 8:30—9:00 v. vakaro. Visos laidos iš WCEV stoties 1450 AM banga.
St. Petersburg: šeštadieniais, 12:30—1:00 val. p.p. iš WTIS stoties 1110 banga.
Phoenix: šeštadieniais, 12:30 val. p.p., 1540 AM banga.
Adresas: 2646 West 71st Street — Chicago, IL 60629. Telefonas: (312) 778-5374 arba 436-5035.

EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAMID
TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

PETKUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS
2533 West 71 St., Chicago — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ
Laidotuvių direktoriai
2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. — 974-4410

BIELIONAS
Laidotuvių Kopyčia
4348 So. California Avenue
Tel. — 523-3572

VASAITIS-BUTKUS
Laidotuvių Direktorai
1446 South 50 Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

APLINK MUS

× Kun. Jonas Kuzinskas, Our Lady of Victory parapijos klebonas, paskirtas atstovauti lietuviams prie Chicago arkivyskupijos kapinių administracijos. Jis paskirtas vietoj į pensiją išėjusio kun. Jono Stankevičiaus.

× "Southwest News-Herald" laikraščio gruodžio 15 d. laidoje plačiai aprašytas iš Marquette Parko kilęs aktorius Bruno Acalinas (Bruno Aclín). Duodami jo biografiniai bruožai ir aktoriska veikla. Gruodžio 15 dieną 6:30 val. televizijos penktame kanale jis vaidino pusės valandos komedijoje "Lovers and Lanes".

× Jono Minelgos eilėraščių knyga vaikams "Žiogas Muzikantas", kuri ilgesnį laiką buvo užsigulėjusi spaustuvėje, jau atspausdinta ir įršta. Knygą iliustravo Diana Kizlauskienė. Išleido JAV LB švietimo tarnyba. Spausdino Morkūno spaustuve.

× Šv. Kryžiaus ligoninė kasdien priima ligonius pasimatuoti kraujo spaudimą. Tai atlieka registruotos galeistigosios seserys ir duoda patarimus, kaip sumažinti kraujo spaudimą ir apsaugoti nuo iš to kylančių ligų.

× Stefa ir Motiejus Krušniai ir sūnūs sveikina visus savo gimines, draugus ir pažįstamus šv. Kalėdų proga ir linki visiems laimingų Naujųjų 1984 Metų. Vieton įprastinių kortelių skiria auką "Draugui" palaikyti.

× A. a. Dr. Jono Pavilionio dvejų metų mirties sukaktį minint, šv. Mišios už jo sielą bus atšaujamos Mount Mercy kolegijoje, pas T. Pranciškonus, T. Jėzuitų koplyčioje gruodžio 20 dieną 7 val. ryto ir šv. Mergeles Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje, prie šoninio altoriaus gruodžio 20 d. 7:30 val. ryto. Gimines, draugus ir pažįstamus prašome prisiminti velionį savo maldose.

Žmona ir sūnūs

× Mūsų naujai padidintoje krautuvėje apžiūrėkit didelį pasirinkimą gražių dovanų jūsų brangiajam asmeniui. Gauta nauja siunta Lladro, kristalo, porcelano, Hummel, auksinių ir deimantinių papuošalų, kalėdinė dekoracija (medinių ornamentų, prakartelių-Nativity sets), "Nut-Cracker" figūrėlių ir kt.). Geras pasirinkimas, žemos kainos. Dalė ir Romas Daukšai maloniai lauks jūsų — Avalon Galleries, 4243 S. Archer Ave., Chicago, Ill. Tel. 247-6969. Atidara 7 dienas savaitėje iki Kalėdų. (sk.)

× Lietuvos Meno Ansamblio Dainavos Naujų Metų sutikimas įvyks gruodžio 31 d. Jaunimo centro kavinėje. Kaina tik 25 dol. asmeniui — įskaitoma šiltas maistas, baras ir šampanas. Gros Dariaus Polikajio orkestras "Aidas". Bus ir policijos apsauga. Dėl rezervacijų skambinti Ritai Likanderytei tel. 737-9057 arba Irenai Meilienai — 436-8774. (pr.)

× Parduodamos iš Lietuvos tulpių staltiesės, visoki lino audiniai, paveikslai, veidukai ir gintaras. Skambinti 656-6599. (sk.)

× Zydinės gėlės — graži dovana Kalėdoms. Didelis pasirinkimas sodintų ir skintų gėlių. Pristatome į namus. Pirmame užsakymu visoms programoms. Baltic Blossoms, 2451 W. 69 st. Tel. 434-2036. (sk.)

× Baltic Monuments, Inc., 2621 W. 71 Street, tel. 476-2882, užsirda švenčių atostogom nuo gruodžio 21 d. iki sausio 6 d. (sk.)

× Stasys Razgaitis (3316 So. Morgan St., tel. 247-4502) pravažiuojančio neatsargaus vairuotojo buvo sunkiai sužeistas ir ilgesnį laiką gulėjo ligoninėje. Dabar sugipsuota koja gydos namie ir pamažu sveiksta.

× Stasys ir Sofija Džingai, Chicago, Ill., sveikina savo gimines, draugus, bičiulius bei pažįstamus su šv. Kalėdų šventėmis, o Naujujį 1984 metai tebūnie visiems gerovės ir taikos žemėje nešėjai.

× Dr. Carl Bonner, gydytojas iš Vakarų Vokietijos, aplankė šv. Kryžiaus ligoninę, ypač domėjosi sveikatos atgavimo skyriumi po vėžio operacijos arba vėžio sergančių ligonių sveikatos tikrinimu ir psichologiniu paruošimu tokiems ligoniams gydytis. Tai pirmą ligoninę Chicagoje, padedanti po vėžio ligos atgauti sveikatą. Svečias lankėsi gruodžio 13 d. nuo 1 iki 4 val. po pietų.

× Jonas, Marija ir Joana Stoškai, Chicago, Ill., sveikina šv. Kalėdų proga gimines, draugus ir pažįstamus ir linki visiems laimingų ir turtingų Naujųjų 1984 metų.

× Sol. Dana Stankaitytė, Chicago, Ill., sveikina visus gimines, draugus ir pažįstamus šv. Kalėdų proga ir linki kuo geriausių Naujųjų Metų.

× Jadvyga Pupelienė, St. Petersburg Beach, Fla., sveikina gimines, draugus ir pažįstamus šv. Kalėdų proga ir linki sveikų ir laimingų Naujųjų 1984 metų. Vietoj sveikinimo kortelių, skiria auką "Draugui".

× Dr. Lina Kriaučiūnaitė-Tharp, Frankfurt, Ill., dr. Tomas Remeikis, prof. Marija Stankus-Saulaitė, Bronius Acalinas, Ona Juodvalkienė, Chicago, Ill., apsilankė "Drauge" ir įsigijo įvairių leidinių už didesnes sumas.

× Kalėdų švenčių ir Naujų Metų proga kailių prekybininkas Norman Lurstein sveikina savo klientus ir draugus linkėdamas linksmų švenčių ir laimingų Naujųjų Metų. Vietoje kortelių aukoja lietuviškoms organizacijoms. (sv.)

× Čiurlonio Galerija ruošia parodą plakatu — kurie buvo sukurti kvietimu į koncertus, meno parodas, tautos istorinius minėjimus, šokia ar dainos festivalius, knygų pristatymo, etc. — išseivijoje ir Lietuvoje. Paroda įvyks Jaunimo centre, sausio 13-29 dienomis. Rinkėjai tokių plakatų prašomi juos pristatyti jūr komisijos įvertinimui į Jaunimo centro raštinę — 5620 S. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636 arba Vincui Lukui — 2900 W. 100th Pl., Evergreen Park, Ill. 60642 — neveliau kaip pirmą sausio savaitę. Plakatus reikia pažymėti vardu ir pavarde, adresu bei telefonu. (pr.)

× Ar esate pasiruošę žiemai? Mūsų siūvėjas jums pasiūš pagalbą išmėgus gražiausius avikailinius paltus nuo 300 dol., švarkus nuo 240 dol. ir liemenes nuo 100 dol. Turime ir pasirinkimą gatavų paltų, švarkų ir liemenių. Taip pat turime avikailių šliurų ir botų. Ant visų gatavų pirkinių virš 200 dol. — 20% nuolaida; ant mažesnių sumų — 10% nuolaida. Sheepskins of Australia, 2437 W. 69 St., Chicago, Ill. 60629. Telef. 737-0002. (sk.)

× Kelnė laivu Karibų jūroje (iš Miami) — 7 dienos — 1984 m. balandžio 29 d. Pasinaudokite proga atostogauti gražioje aplinkoje ir su lietuvių grupe aplankyti įdomias vietas. Dėl kainų ir brošiūrų kreiptis: American Travel Service Bureau, 9727 So. Western Avenue, Chicago, Illinois 60643, tel. 312-238-9787. (sk.)

× Akiniai siuntimi į Lietuvą. Kreipkitės į V. Karosaitę — Optical Studio, 2615 West 71 Street, Chicago, Ill. 60629. Telefonas 778-6766. (sk.)

× Užsakymai automobiliams bei kitiems daiktams — tarpininkaujame užsakant dovanas artimiesiems Lietuvoje Kalėdoms ir bet kurio kitu laiku. Sutvarkome iškvietimo dokumentus — American Travel Service Bureau, 9727 So. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Telef. 312-238-9787. (sk.)

× Aldona A. Bačkaitis, Great Falls, Va., buvo atvykusi į Chicago ir ta proga aplankė "Draugą" ir įteikė 50 dol. jo stiprinimui. Nuosirdus ačiū už dosnią auką.

× Stanley Kazlauskas, Scottville, Mich., pasinaudodamas "Draugo" naujų skaitytųjų vardu, užprenumeravo vieneriems metams "Draugo" dienraštį savo motinai Mary Kazlauskas, gyv. taip pat Scottville, Mich.

× Dr. Albert Gasis, Cocoa Beach, Fla., kartu su prenumeratos mokesčiu atsiuntė ir 20 dol. dienraščio paramai. Dr. A. Gasį skelbiame garbės prenumeratorium, o už auką tariame nuosirdų ačiū.

× Ona ir Steponas Žiupsniai, Chicago, Ill., šv. Kalėdų ir Naujųjų 1984 metų proga sveikina gimines, draugus ir kaimynus, linki visiems Dievo palaimos bei sveikatos. Vietoj kalėdinių atviručių, skiria "Draugui" auką.

× Msgr. Frank Bulovas, Atsimainymo parapijos Maspeth, N. Y., klebonas, atsiuntė 25 dol. auką "Draugo" dienraščio stiprinimui ir kartu pratęsė prenumeratą už 1984 metus. Msgr. F. Bulovą skelbiame garbės prenumeratorium, o už paramą tariame nuosirdų ačiū.

× Muz. Vytautas Gutauskas, Chicago, Ill., atsiuntė 20 dol. už kalėdines korteles ir palinkėjimo linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų metų. Labai ačiū už viską.

× Dr. Kęstutis Valiūnas ir šeima vietoj kalėdinių sveikinimų aukoja lietuviškai spaudai ir radijo stotims 100 dol. Linksmų šv. Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų!

× Marija Dapkienė, Vyt. D. Šaulių rinktinės moterų vadovė, švenčių proga, sveikina visas šaules, lius, draugus ir prietelius. Linki visiems linksmų šv. Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų. (sv.)

× Nida delikatesai, 2617 W. 71 St., tel. 476-7675. Kūčių ir Kalėdų švenčių stalui gausus pasirinkimas įvairiausių valgių ir kepinų. Atidaryta kasdien, išskyrus sekmadi ir pirmadi, nuo 8 val. ryto iki 8 val. vak. Kūčių dieną parduotuvė atidaryta iki 5 val. vak.; valgykla uždaryta visą dieną. Linksmų švenčių visiems. A. ir K. Lietuvninkai (sk.)

× Artėjančių švenčių proga išveskite savo draugus ir gimines praleisti vakarą jaukioje europietiškoje atmosferoje Den's Grecian Inn, 5000 West 95 St., Oak Lawn, Ill. Tel. 312-425-6111. Skaniai pavakarienuokit pasiklauskite muzikos ir pašokit Akropolis papėdės dvasioje. Ketvirtadienio vakaras yra įdomi programa, o muzika kas vakarą. Pirmadieniai uždaryta. (sk.)

× A. a. Vytauto Bičkaus penkerių metų mirties sukaktį prisimenant, šv. Mišios už jo sielą bus aukojamos gruodžio 22 d., 8 val. ryto T. Marijonų koplyčioje Chicagoje; ir Thompson, Conn., bei St. Petersburg Beach, Floridoje. Gimines, draugai ir pažįstami prašomi prisiminti mirusį savo maldose. (pr.)

× Dail. Telesforo Valiaus Monografija yra vertinga dovana meno mėgėjui. Knyga leidžia žinoti Aldona Valienė, Toronte. Lietuvišką tekstą parašė žinomas dail. Romas Viesulas. Joje bus 41 pilno puslapio dydžio, spalvotų reprodukcijų ir 16 juoda-balta. Monografiją užsiskant iš anksto, jos kaina Chicagoje 38 dol., kituose miestuose 41 dol. Išėjus iš spaudos jos kaina bus Chicagoje 46 dol., kituose Amerikos miestuose 49 dol. Užsakymus priima Valerija Čepaitienė, 6722 S. Campbell Ave., Chicago, Ill. 60629. Tel. PR 8-5154. (sk.)

× Agronomas Antanas Santa-
ras, visuomenininkas, Simas Kuzmickas, Chicago, Ill., buvo atvykę į "Draugą" ir kiekvienas įteikė po 15 dol. auką dienraščiu kaip kalėdinę dovaną. Labai ačiū.

× Žurn. Jurgis ir Veronika Janušaičiai, Chicago, Ill., žinomi visuomenininkai, prekybininkai, kaip kalėdinę dovaną užprenumeravo "Draugą" savo dukrai Danguolei, Teresei Lowney ir dukraitei Vanesai, dukrai Rasai ir žentui Benediktui Skvirbiliaus.

× Dr. Ona Mironaitė, Chicago, Ill., atsiuntė 25 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai ačiū.

× Otto Mejeris, Melrose Park, Ill., visuomenininkas, mūsų garbės prenumeratorius, rėmėjas, pratęsdamas "Draugo" prenumeratą, vėl atsiuntė 20 dol. dienraščio paramai. Otto Mejerį ir toliau laikome garbės prenumeratorium, o už lietuviško žodžio rėmimą tariame nuosirdų ačiū.

× Petras Skėrys, Chicago, Ill., mūsų garbės prenumeratorius, rėmėjas, už kalėdines korteles ir kalendorių įteikė 25 dol. auką. Labai ačiū.

× V. ir V. Šauliai, Chicago, Ill., "Draugo" vajuos proga užprenumeravo dienraštį vieneriems metams savo giminaitei Daliai Šaulytei kaip kalėdinę dovaną.

× Muz. Vytautas Gutauskas, Chicago, Ill., atsiuntė 20 dol. už kalėdines korteles ir palinkėjimo linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų metų. Labai ačiū už viską.

× Dr. Kęstutis Valiūnas ir šeima vietoj kalėdinių sveikinimų aukoja lietuviškai spaudai ir radijo stotims 100 dol. Linksmų šv. Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų!

× Marija Dapkienė, Vyt. D. Šaulių rinktinės moterų vadovė, švenčių proga, sveikina visas šaules, lius, draugus ir prietelius. Linki visiems linksmų šv. Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų. (sv.)

× Nida delikatesai, 2617 W. 71 St., tel. 476-7675. Kūčių ir Kalėdų švenčių stalui gausus pasirinkimas įvairiausių valgių ir kepinų. Atidaryta kasdien, išskyrus sekmadi ir pirmadi, nuo 8 val. ryto iki 8 val. vak. Kūčių dieną parduotuvė atidaryta iki 5 val. vak.; valgykla uždaryta visą dieną. Linksmų švenčių visiems. A. ir K. Lietuvninkai (sk.)

× Artėjančių švenčių proga išveskite savo draugus ir gimines praleisti vakarą jaukioje europietiškoje atmosferoje Den's Grecian Inn, 5000 West 95 St., Oak Lawn, Ill. Tel. 312-425-6111. Skaniai pavakarienuokit pasiklauskite muzikos ir pašokit Akropolis papėdės dvasioje. Ketvirtadienio vakaras yra įdomi programa, o muzika kas vakarą. Pirmadieniai uždaryta. (sk.)

× Albinas Mickus sveikina gimines, draugus ir pažįstamus su šv. Kalėdomis ir linki laimingų Naujųjų Metų. (sv.)

× Vincė Baužienė nuosirdžiai sveikina draugus šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga. (sv.)

× Antanas Balčytis sveikina savo gimines, draugus, bendradarbius ir geradarius su šv. Kalėdomis ir Naujais metais ir nuosirdžiai linki kuo geriausių švenčių. Vietoje siuntinėjimo kortelių, paaukojo Studentų Stipendijų Fondui. (sv.)

× Ligija ir Julius Bardauskai sveikina gimines ir draugus Kalėdų ir Naujų Metų proga, o vietoje šventinių kortelių skiria auką Lituanistikos institutui. (sv.)

× Stasys Kiela (6538 S. Albany Ave., Chicago, Ill.) sveikina visus savo gimines, draugus ir pažįstamus su šv. Kalėdomis ir linki laimingų Naujųjų Metų. (sv.)

JAV LB Kultūros tarybos surengtame Teatro festivalyje Kultūros tarybos pirm. Ingr. Bublėnė rengimo komiteto narius apdovanojo "Aušros" perspausdintais tomiais. Iš kairės: A. Valavičius, B. Jasaitienė, I. Bublėnė, A. Bagdonas, M. Marcinkienė ir festivalio rengimo pirm. A. Kairys. Nuotr. Z. Degučio

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

LIETUVIŲ FONDAS AUGA

Lietuvių Fondo vadovybė įkalbėjo ir juostas ir išsiuntinėjo visoms lietuviškoms radijo valandėms šventinius bei Naujųjų Metų linkėjimus. Dviejų - trijų minučių informaciją įkalbėjo Lietuvių Fondo tarybos pirm. Stasys Baras, valdybos pirm. Viktoras Naudžius, informacijos komisijos pirm. Antanas Juodvalkis ir Lietuvių daliojo meno instituto tarybos pirm. dr. Gediminas Balukas.

Radijui skirtose informacijose kalbama apie Lietuvių Fondo augimą, testamentų sudarymą, investavimą, pelno skirstymą lietuviškos židinių bei švietimo rėmimą, stipendijas. Informuojama visuomenė apie Lietuvių dalies meno instituto įsteigimą, jo struktūrą, teisinę padėtį, turimo meno darbų Prano Domšaičio, V. Dobužinskio ir kitus. Instituto sudaryta menininkų komisija tvarko turimą inventorių, didina lėšas, kuriomis būtų galima įsigyti kelių dailininkų vertingus darbus ir apsaugoti nuo išnykimo.

Taip pat Lietuvių Fondo vadovybė pasveikino visus narius artėjančių švenčių proga ir palinkėjo sėkmingų ir sveikų Naujųjų Metų. Sveikinimui panaudota dail. Pr. Domšaičio kūrinys "Adoracija".

Per šių metų vienuolika mėnesių į Lietuvių Fondą įstoję šimtas naujų narių, pagrindinis kapitalas paaugo 280,000 dol. ir pasiekė 2,658,000 dol. Šiais metais lietuvišką veiklą parėmė 150,000 dol., o nuo L. Fondo įsisteigimo 1,181,000 dol. Šiais metais palikimais gauta 100,000 dol., o iš viso 750,000 dol.

Verta paminėti šiu "Aušros" metų lietuviškoms didesniems renginiams, kuriems paremti lietuviškai sudėjo stambias sumas. Pas. Liet. dienų renginiai — PLB seimas, Dainų šventė, Sporto žaidynės, jaunimo kongresas, opera bei kiti kultūriniai įvykiai paremti vien tik aukomis 15,000 dol., neskaitant sumokėtų sumų už įėjimo bilietus.

Lituanistikos katedrai tik šiais metais suaukėjo 100,000 dol., neskaitant ankstyvesnių aukų ir L. Fondo 50,000 dol. duotos paramos.

Politiniai veiklai, ruošiant Lietuvos nepriklausomybės atstatymo minėjimus, visiems trims veiksniams: Vliukai, Altai, L. B-nei suaukota 200,000 dol.

Lietuvių šalpai per Balgą kiekvienais metais lietuviams suaukėjo 100,000 dol.

Kultūriniais reikalams: operai, premijoms ir kitiems suaukėjo 50,000 dol.

Čia suminėjų tik pačius stambiusius įvykius, kuriems lietuviams "Aušros" metais atidavė stambią duklę. Susumavus gaunasi imponantiška 800,000 dol. suma. Šiuos pinigų sudėjo daugiausia vyresnioji karta, augusių ir brendusių bei gyvenimui pasiruošusių dar nepriklausomoje Lietuvoje. Negalima atsidžiaugti visų lietuvių patriotiškumu ir dosnumu. Ne visi esame vienodai finansškai pajėgūs, bet bendram reikalui sujungtos rankos daro stebuklus. Garbė būti lietuviu ir dirbti Lietuvos gerovei. A. Juodvalkis

GERAI ATLIKTAS PLAKATAS GALI NET PASIDARYTI PAČIO PRODUKTO SIMBOLIŲ.

Sausio mėnesio parodoje didelė dalis plakatų bus privačių žmonių rinkinys. Jie su meile ir skoniu rinko geriausius, įdomiausius ir yra surinkę tikrą lobyną ne tik iš Chicago kultūrinės veiklos, bet ir Lietuvoje rado laiko susidomėti ir įsigyti tautinės - kultūrinės veiklos pavyzdžių.

Čiurlonio galerija planuoja kreiptis į muzikologijos archyvą, meno galerijas, organizacijas ir prašo visus, kurie galėtų plakatais praturtinti parodą, juos galerijai pasiūsti. Plakatus prašome siųsti Jury komisijos įvertinimui šiais adresais:

Jaunimo centro raštinė, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636 arba Vincas Lukas, 2900 W. 100 Place, Evergreen Park, Illinois 60642.

Plakatus reikia pažymėti vardu ir pavarde, adresu bei telefonu. Plakatai bus parodai pasibaigus, gražinami. Norint juos parduoti, būtina prie jų pridėti kainą. M.

PLAKATŲ PARODA

Čiurlonio galerija pradeda 1984-1985 metų sezoną su įdomia ir neeiline paroda. Jaunimo centre, Chicagoje, sausio 13-29 dienomis numatoma įdomi kelionė į praeitį. Tai žvilgsnis atgal į kultūrinę veiklą Lietuvoje ir išseivijoje per paskutinius keliasdešimt metų. Mums mūsų kultūrinį lobį atskleis plakatai — sukurti kvietimui į koncertus, meno parodas, tautos istorinius minėjimus, šokių ar dainų festivalius, knygų pristatymus etc. Plakatai sukurti kūrėbingiausių mūsų meno žmonių — žavi savo spalvingumu ir originaliomis idėjomis. Plakatai turi didelę rolę bet kokiam parengimui. Jie efektingai sudomina žiūrovą. Nenuostabu todėl, kad didelės pelno siekiančios įmonės skiria dideles sumas pinigų šiai meno šakai. Bibliotekose dažnai matome sumaniai išdėstytus plakatus, kad skaitytojas turėtų progos sužinoti apie naujai išėjusias knygas. Neprašina nė viena sporto šventė be plakatų. Prisiminkime olimpinius žaidimus! Mokykloje, ligoninėje, darželiuose matome gerai išdėstytą informaciją apie maisto svarbą kūniui.

Čiurlonio galerija planuoja kreiptis į muzikologijos archyvą, meno galerijas, organizacijas ir prašo visus, kurie galėtų plakatais praturtinti parodą, juos galerijai pasiūsti. Plakatus prašome siųsti Jury komisijos įvertinimui šiais adresais:

Jaunimo centro raštinė, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636 arba Vincas Lukas, 2900 W. 100 Place, Evergreen Park, Illinois 60642.

Plakatus reikia pažymėti vardu ir pavarde, adresu bei telefonu. Plakatai bus parodai pasibaigus, gražinami. Norint juos parduoti, būtina prie jų pridėti kainą. M.

ISVENGĖ BAIŠIOS NELAIMĖS

Capitol linijos lėktuvas, kuriu skrido 258 keleiviai, O'Hare aerodrome, Chicagoje, gruodžio 14 d. nusileido sėgudus kairiajam nusileidimo įtaisui: sprogo padangos ty nusileidimo ratų, o kiti tos pusės ratai sūdužo. Buvo sužalotas ir lėktuvo sparnas, bet didžios nelaimės išvengta. Lėktuvas skrido iš Los Angeles į New Yorką su nusileidimu Chicagoje.

Advokatas GINTARAS P. ČEPENAS

3649 W. 63rd Street Chicago, IL 60629 Tel. — 776-5162 Kasdien 9-6 val. vak. Šeštadieniai ir vakarais pagal susitarimą

Advokatas JONAS GIBAITIS

6247 So. Kedzie Avenue Chicago, IL 60629 Tel. — 776-8700 Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak. Šeštad. 9 val. r. iki 1 val. d.

P R E N U M E R U O K I T E

CATHOLIC DIGEST

Vieneriems metams tik \$9.97

Jūsų auka padės išmokslinti brolius vienuolius ir kunigus. Prašome rašyti arba skambinti

FRED ELLYIN

6311 N. Ridgeway Ave. Chicago, IL 60659 Tel. 539-2440

ARAS
Dėngiamie ir taisome visų rūšių STOGUS.
Su aukštu patyrimu, esame patrausti. Pats prižiūri darba.
ARVYDAS KIELA
737-1717